Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscriptele nu se retrimitŭ!
Biurourile de anunciuri.
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V Goldberger, Auton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĚRŬ DE DUMINECĂ)

„Gazeta" iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe sésă luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe sése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din lăntru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe sése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe sése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 91.—Anulŭ LII. Brașovŭ, Duminecă 23 Aprilie (5 Maiu) 1889.

Brașovŭ, 22 Aprilie v.

Cea mai însemnată dintre întêmplările sĕptĕmânei acesteia este fără îndoiélă sosirea în ţéră a principelui moștenitorŭ alŭ României Ferdinand de Hohenzollern și primirea căldurósă și însufleţită, ce i-a făcut'o poporațiunea Bucurescilorŭ.

In timpulŭ mai nou alŭ renascerei rĕsăritului europénŭ România a jucatŭ rolulŭ celŭ mai de frunte între statele micĭ ale peninsulei balcanice, nu numai prin însemnătatea numerică a locuitorilorŭ ei și prin aceea a teritoriului ei, ci mai vêrtosŭ prin tactulŭ și înţelepciunea bărbaţilorŭ, carĭ au condusŭ destinele ei și prin vitejia armatei sale în rĕsboiul dela 1877/8, despre care s'a dusŭ vestea peste totŭ rotogolulŭ pămêntului.

Acea parte frumósă și roditóre a continentului europénŭ, ce se numesce peninsula balcanică, a fostŭ totdéuna unŭ mĕrŭ de cértă între marile puterĭ, carĭ lăcomescŭ la ea așa de multŭ și arŭ dori sĕ o supună stăpânirei lorŭ. Ea este și astădĭ tĕrêmulŭ, pe care se luptă influinţa puterilorŭ apusene cu influinţa puternicei împĕrăţii rusescĭ pentru acéstă parte a Europei.

În timpulŭ din urmă se născŭ întrebarea, că décă odată va înceta puterea semilunei în peninsula balcanică, cine sĕ moștenéscă acéstă parte a Europei. Atuncĭ un bărbat de statŭ engles înţeleptŭ a disŭ: Orientulŭ europénŭ sĕ fiă alŭ popórelorŭ orientale, ér nu alŭ uneia séu alŭ alteia dintre marile puterĭ.

Acestŭ principiu dreptŭ și în adevĕrŭ liberalŭ se pare că a fostŭ îmbrăţișatŭ de diplomaţia puterilorŭ apusane, ca singurulŭ mijlocŭ spre a pune stavilă poftelorŭ de cutropire.

Vedemŭ celŭ puţinŭ, că dela 1877 încóce diplomaţia puterilorŭ apusane urmăresce cu viu interesŭ și cu multă simpatiă desvoltarea statelorŭ micĭ din Orientulŭ Europei, dorindŭ ca aceste sĕ se întăréscă și sĕ se consolideze, ca astfelŭ ele însăși sĕ fiă în stare a-și apĕra libertatea și neatêrnarea în contra orĭ-cărei uneltirĭ și pofte de cucerire din afară.

Acésta politică fiindŭ susţinută de cătră puterile apusane ca cea mai favorabilă intereselorŭ Europei, le dă statelorŭ micĭ din Orientŭ importanta misiune europénă de a crea stărĭ durabile întărindu-se înăuntru și lăţindŭ cultura și progresulŭ pe tóte tĕrêmurile.

După cele ce se petrecŭ astădĭ în peninsula balcanică nu mai e îndoiélă, că România și-a înţelesŭ mai bine decâtŭ orĭ care altŭ statŭ rĕsăriténŭ marea sa misiune de a fi pionerulŭ culturii apusane în Orientŭ și de a da esemplu de stabilitate și de lealitate cătră puterile europene.

Suntŭ în adevĕrŭ uriașe progresele, ce le-a făcutŭ România dela unirea principatelorŭ încóce și cu deosebire sub domnirea gloriósă a Regelui Carolŭ I de Hohenzollern. Mulţămită purtării sale corecte, respectului sĕu pentru constituţiunea și libertăţile ţĕrii, mulţămită vitejiei armatei române și patriotismului bărbaţilorŭ de statŭ românĭ, România a devenitŭ regatŭ independentŭ și respectatŭ de tóte puterile și astădĭ putemŭ dice că ocupă locul de frunte între statele micĭ rĕsăritene.

Acum prin regularea cestiunei succesiunei la tronŭ și așadér prin întărirea dinastiei române, s'a pusŭ cea din urmă pétră la temelia puternicei clădirĭ a statului românŭ, s'a asiguratŭ trăinicia lui faţă cu orĭ-ce primejdii și sguduirĭ neprevĕdute.

Acésta au pĕtruns'o și au sêmţit'o fraţii noștri de dincolo și de aceea cu toţii în unire, fără deosebire de partidă, au salutatŭ sosirea în ţéră a prinţului moștenitorŭ Ferdinand de Hohenzollern, ca o puternică garanţiă pentru viitórea desvoltare a statului românŭ.

Împrejurarea, că întregŭ corpulŭ diplomaticŭ din Bucnrescĭ s'a grăbitŭ sĕ salute pe moștenitorulŭ tronului românŭ, nu póte decâtŭ sĕ înalţe însemnătatea pasului făcutŭ, care se apreţiéză cu mare simpatiă și de cătră pressa din monarchia nóstră.

Foile din Viena uréză prinţului moștenitorŭ românŭ sĕ aibă însușirile bunicului și ale unchiului sĕu. Chiar și foile ungurescĭ dicŭ, că din punctŭ de vedere alŭ intereselorŭ comune europene se potŭ numai bucura, că s'a regulatŭ astfelŭ succesiunea la tronulŭ românŭ.

Mai este óre de lipsă sĕ spunemŭ, că bucuriă sêmţimŭ și noi în inimele nóstre, când vedemŭ cum fraţii noștri de dincolo progresézămă și sĕ întărescŭ asigurându astfelŭ viitorulŭ ţĕrii?

Și bucuria nóstră nu se întemeiază numai pe interesele comune europene, ci și pe interesele comune de limbă și de cultură, ce ne légă cu fraţii noștri de dincolo, căcĭ asigurându-se viitorulŭ României se asigură și trăinicia limbei și culturii române.

Revista politică.

Din năuntru. In dieta ungurescă se desbate acum bugetulŭ pe 1889. Raportorulŭ Alex. Hegedüs arătă, că deficitulŭ se înfăţișéză cu $7^1/_2$ milióne, la care se mai adaugŭ 13 milióne pentru amortisărĭ și 5.6 milióne pentru veniturĭ din vêndarea de moșii ale statului. Raportorulŭ mai dise însĕ, că cheltuelile se vorŭ urca în anulŭ viitorŭ, deórece se vorŭ cere nouĕ sume pentru armată și pentru apĕrarea ţĕrii, precum și pentru reformele justiţiare și administrative.

Cum vedemŭ, deficitulŭ ni-se înfăţișéză în realitate cu 26·1 milióne fl., și socotindŭ că guvernulŭ totdéuna a ascunsŭ adevĕratulŭ deficitŭ și că se vorŭ cere încă nouĕ credite pentru armată și pentru apĕrarea ţĕrii, precum și pentru reformele justiţiare și administrative, că guvernulŭ totdéuna a trecutŭ peste bugetulŭ preliminatŭ, deficitulŭ realŭ va fi totŭ ca în trecutŭ, adecă celŭ puţinŭ îndoitŭ de mare, așa că numai echilibru în bugetulŭ ungurescŭ nu se va restabili câtŭ e hăulŭ. In 1885 dicea guvernulŭ, că nu e deficitŭ, și când colo neamŭ pomenitŭ cu unŭ deficitŭ de 40 milióne. Așa în 1887 deficitulŭ s'a urcatŭ la 55·7 milióne, din care chiar scoţêndŭ cele 16·3 milióne cerute pentru armată, totŭ rĕmâne unŭ deficitŭ de 40 milióne. Chiar proiectulŭ de bugetŭ pe 1889 e cu 6 milióne mai nefavorabilŭ decâtŭ bugetulŭ din anulŭ trecutŭ.

Deputatulŭ Ferd. Horanszky dice, că deficitulŭ de 7·4 milióne, ce-lŭ arată raportorulŭ pe 1889, nu e adevĕratŭ, ci se urcă la 40 milióne. Pentru o asemenea stare financiară rea, guvernulŭ nu merită nicĭ o mulţămită, ci merită contribuabilii pentru jertfele ce le aducŭ. Óre vrednicŭ e de mulţămită unŭ guvernŭ, care a urcatŭ dările cu vr'o 70 milióne fl.? Orĭ dóră sĕ-i mulţămescĭ pentru stările asiatice ce domnescŭ încă în administraţiunea financiară? Mai anulŭ trecutŭ promitea guvernulŭ, că de rêndulŭ acesta va fi deficitulŭ numai de 2—3 milióne, și étă că ne vine cu unŭ deficitŭ de 7·4 milióne. Ba mai promitea, că rata ântêiu de 5 milióne pentru procurarea puscilorŭ cu repetiţiă honvedilorŭ va fi pusă în bugetulŭ pe 1889, și când colo acéstă sumă lipsesce. Prin urmare deficitulŭ, așa cum îlŭ ascunde guvernulŭ, totŭ ar fi de 12·4 milióne. Guvernulŭ se înșélă, décă crede, că cu vêndarea moșiilorŭ statului va ajunge sĕ acopere deficitele, pentru că nicĭ moșiile n'au sĕ dureze câtŭ lumea. Cheltuelile ni-se înfăţișéză totŭ mai nefavorabile, pentru honvedĭ se cerŭ cu 2 milióne mai multŭ ca în anulŭ trecutŭ. Interesele la datorii crescŭ, pensiunile asemenea cresc cu ale fișpanilor. Urmarea va fi falimentulŭ. La timpulŭ sĕu, dice vorbitorulŭ, vomŭ trage la rĕspundere pe guvernŭ pentru ușuratica administrare a averii și veniturilorŭ statului. Guvernului nu i'a păsatŭ de împovărarea cetăţenilorŭ cu dărĭ nouĕ, așa că acum suntŭ siliţĭ sĕ flămêndéscă neputêndu-și acoperi nicĭ cele mai neapĕrate trebuinţe. In privinţa economică, guvernulŭ a pusŭ pe gâtulŭ ţĕrii politica vamală protecţionistă, a măritŭ dările de consumŭ, de

BCU Cluj / Central University Library Cluj

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS"

Pacea în casă.

(după Fritz Mörlin)

I

In diua de anulŭ nou ţĕrănulŭ îșĭ petrece cu aceea, că felicită când pe unulŭ, când pe altulŭ.

Intrândŭ în o casă, elŭ după datina veche uréză sănĕtate, viéţă îndelungată, norocŭ în vite, bucate, multă bucuriă în copii și servitorĭ, și *pace în casă.*

Când rostesce aceste vorbe din urmă privesce mai cu atenţiune faţa gazdei și a gazdóiei și îndată póte sĕ observe cum stă lucrulŭ cu *pacea în casă.*

Femeile suntŭ de totŭ soiulŭ: icĭ vedĭ pe una gata de cértă, bărbatulŭ începe a încreţi fruntea; colo vedĭ pe alta asemenea de guralivă ca cea dintâiu, cum se arată de încăpăţînată, de cugeţĭ că toţĭ ţapii din satŭ o-au împunsŭ; o a treia se preface cu unŭ zîmbetŭ falsŭ și numai a cincea orĭ chiar a sésea privesce mai de dómne-ajută pe ţĕranulŭ, care gratuléză, îlŭ poftesce sĕ bea unŭ păhăruţŭ de rachiu, sĕ guste din plăcinte dicêndu'i, că așa ceva ascultă bucurosŭ.

Ţĕranulŭ nu aștéptă multă rugare, ci se așédă la masă și mâncă cu tignélă, căcĭ într'o casă, unde domnesce pace și liniște, tóte suntŭ mai bune: și plăcintele așa suntŭ de gustuóse, încâtŭ nicĭ décă le făceai cu smochine și migdale nu puteau fi mai bune.

Și nu e mirare, că în casele acelea, unde e bună înţelegere, tóte lucrurile merg mai bine, săcurea taie îndoitŭ ca la alţii, cósa e îndoitŭ de ascuţită, plugulŭ merge ca vêntulŭ pe câmpŭ, și chiar décă'i amenință lipsa séu vre-unŭ nĕcazŭ, ei îlŭ pórtă cu răbdare, mângăindu-se cu cuvintele, că nĕcazulŭ împărţitŭ se simte numai pe jumătate.

Oh — ne întrébă cetitorulŭ — așa de greu se póte câștiga acéstă pace, de nu o afli mai nicăirĭ? Eu credeamŭ, că e ușorŭ a-o susţiné mai cu sémă între ómenii mai sĕracĭ, carĭ nu au altŭ ceva și pe carĭ lumea întrégă se scutură de prafŭ.

La tótă întêmplarea trebue sĕ credemŭ, că e ușorŭ a susţiné acéstă pace, convinsŭ fiindŭ fiecare, de ce preţŭ însemnatŭ este ea pentru familiă, și cum din înţelegerea asta între bărbatŭ și femeiă, vine noroculŭ și binele în casă.

Da! acésta o sciu și o simtŭ mai cu sémă aceia, carĭ nu trăescŭ cu astfelŭ de înţelegere, și îi ducŭ dorulŭ, fără de a puté afla mijloculŭ celŭ adevĕratŭ spre a și-o puté câștiga, și carĭ începŭ a despera, credêndŭ, că nicĭ-odată nu se vorŭ putea împărtăși de acéstă pace. Sĕ nu desperămŭ, căcĭ décă urmărimŭ cu băgare de sémă causele, din carĭ se nascŭ neînţelegerile în familiă, vomŭ găsi, că acestea într'atâta suntŭ de neînsemnate, încâtŭ îţĭ vine a rîde, cum ómenĭ cu mintea sănĕtósă se supără pentru așa ceva, și cum lasă ei ca acelea sĕ prindă cu încetulŭ rădĕcinĭ adêncĭ în inima lorŭ.

Aicĭ avemŭ de esemplu o femeiă tînĕră, care ca fată în casa părintéscă vĕdêndŭ că mama ei jócă rolulŭ și tată-sĕu trăgea numai în lĕgĕu, elŭ nu avea nicĭ-odată dreptŭ, pe elŭ nu-lŭ lua nimenĭ în sémă, fata credŭ că și ea are sĕ facă totŭ așa, dér vorba Românului: nu'sŭ totŭ Pascĭ, mai suntŭ și Rosale.

Dintr'o pricină neînsemnată, care cu puţine cuvinte se putea domoli, se aprinde omulŭ așa de tare, căcĭ bărbatulŭ nu póte suferi, ca femeea sĕ aibă vorba din urmă, ér femeea totŭ mai adauge câte unŭ cuvêntŭ și cu încetulŭ din mai nimica tótă se nascŭ vorbe grele, ba în cele din urmă ajunge lucrulŭ pân'la vĕrsare de lacrimĭ. Bărbatulŭ plinŭ de mănia iese afară, i-se pare că cineva a vîrîtŭ între ei unŭ stoborŭ despărţitorŭ. Și totuși, când judecă, că din ce s'a născutŭ cérta, trebue sĕ mărturiséscă, că a fostŭ o nimica tótă și că de era cu mintea la locŭ, nu putea face altceva, decâtŭ sĕ rîdă cu hohotŭ; îi este rușine, cu tóte acestea însĕ nu se póte stăpânì, se ia și elŭ după femeiă și ea asemenea nu se stăpânesce, căcĭ vré sĕ fiă ca

aci miseria cea mare. Politicesce au ajunsŭ Ungurii acolo, că le dictéză legĭ alţii din afară. Guvernulŭ a creatŭ instituţiunĭ, care falsifică drepturile cetăţenescĭ şi politice. Nicĭ în politică, nicĭ în guvernare nu e adevĕrată morală. Guvernulŭ e totdéuna cu liberalismulŭ în gură, dér în practică îlŭ desaprobă. In 1884 într'unŭ comitatŭ alŭ Ardealului alegĕtorii au fostŭ arestaţĭ cu o ḑi înainte de alegerĭ; acésta s'a întêmplatŭ în comitatulŭ de modelŭ alŭ fişpanului Banffy. Când vorbitorulŭ a cerutŭ ministrului preşedinte Tisza sĕ dispună liberarea lorŭ, a ḑisŭ că „nu se póte amesteca din aşa mare depărtare în astfelŭ de lucrurĭ. Fişpanii nu administréză, ci facŭ politică şi servicii politice. Décă direcţiunea politică şi sistemulŭ de administrare nu se vorŭ schimba, relele nu se vorŭ îndrepta. Tisza în fruntea guvernului e unŭ periculŭ continuu.

Au mai vorbitŭ şi alţĭ deputaţĭ şi au găsitŭ, că rĕu stau lucrurile şi pe tĕrêmulŭ economicŭ şi pe celŭ agricolŭ abia în cultura vitelorŭ se vede o îmbunĕtăţire relativă şi precum a apostrofatŭ contele Gabr. Karolyi, şi în diplomele de nobilĭ, carĭ — ḑise elŭ în batjocură — se ţinŭ totŭ de cultura vitelorŭ. Sistemulŭ de aḑĭ e o dominaţiune personală scârbósă, care a întrodusŭ precupeţirea cu sufletele cetăţenilorŭ, falsificarea mandatelorŭ, mamelucismulŭ, corteşirea.

Se înţelege, că deputaţii opositionalĭ au declaratŭ, că nu votéză unŭ asemenea bugetŭ şi nicĭ încredere nu au într'unŭ asemenea guvernŭ.

Din afară. Cu ocasiunea notificărilorŭ pe carĭ cabinetulŭ din Bucurescĭ le face actualmente guvernelorŭ străine, în privinţa *recunóscerei principelui Ferdinand de Hohenzollern ca moştenitorŭ presumtivŭ alŭ corónei României*, fóia rusescă „Novoie Vremja“ îndêmnă guvernulŭ românŭ sĕ se gândéscă că, décă o asemenea notificare s'ar face la Petersburg, ar resulta pentru guvernulŭ Ţarului obligaţiunea de a reaminti articolulŭ constituţiunei române în virtutea căruia moştenitorulŭ tronului României e ţinutŭ sĕ profeseze religia ortodoxă. Numai în numele religiei ortodoxe, Rusia a făcutŭ aşa marĭ sacrificii pentru mântuirea popórelorŭ balcanice. De altă parte fóia rusă „Grajdanine“ declară pe unŭ tonŭ ameninţătorŭ, că soluţiunea definitivă a afacerii relative la expulsarea supuşilorŭ ruşĭ va proba, décă ministerulŭ Catargiu e într'adevĕrŭ amicŭ alŭ Rusiei séu alŭ Austriei şi în acestŭ din urmă casŭ jurnalulŭ rusescŭ nu esită a preḑice ministerului o scurtă durată.

Foile ruse uită, se vede tréba, că n'au de-a face cu vr'unŭ emiratŭ de prin Asia, în care agitatorii ruşĭ sĕ-şĭ jóce mendrele după placŭ. Românii facŭ cum le vine lorŭ la socotélă şi cum convine intereselorŭ României. Ce privesce sacrificiile Rusiei făcute pentru mântuirea popórelorŭ balcanice, uită óre foile ruse sacrificiile României făcute pentru mântuirea Ruşilorŭ la Plevna?

Guvernulŭ germanŭ nu se mulţămesce a persecuta pe socialii-democraţĭ numai în imperiu, ci îşĭ trimite poliţiştĭ de-i urmărescŭ şi prin statele vecine. Cumcă astfelŭ de lucrurĭ nu se potrivescŭ cu demnitatea acestorŭ din urmă, ne dovedesce faptulŭ, că Elveţia nu a pututŭ suferi aşa ceva şi unŭ comisarŭ de poliţiă germanŭ, anume Wohlgemuth, a fostŭ arestatŭ şi apoi isgonitŭ de autoritătile elveţiane. Guvernulŭ germanŭ s'a supĕratŭ focŭ, şi totŭ elŭ se plânge de Elveţia, ba „Nordd. Allg. Ztg.“, fóia lui Bismark, cere sĕ se dea satisfacţiune Germaniei, căcĭ la casŭ contrarŭ vecinii vorŭ fi nevoiţĭ sĕ caute a se apĕra prin o mai severă controlă şi restrîngere a comunicaţiunei la graniţe. Elveţia de sigurŭ că nu se va turbura de asemenea ameninţărĭ.

Poliţia rusescă face totŭ mai multe descoperirĭ în privinţa *complotului* ce se pregătise *în contra vieţii Ţarului* de cătră nihiliştĭ. In Kronstadt s'au descoperitŭ marĭ provisiunĭ de materii esplosibile. Ţarulŭ voia sĕ mérgă Marţa trecută sĕ asiste la eserciţiile dela Zarskoe-Selo, dér în momentulŭ din urmă trimise veste, că nu póte sĕ apară la eserciţii. Se ḑice că a renunţatŭ a se duce numai la nencetatele rugărĭ ale împĕrătesei, care e fórte îngrijată de viéţa lui.

SCIRILE ḐILEI.

Mare paradă militară în Viena. Parada militară de primăvĕră s'a ţinutŭ pe câmpulŭ de manevrare Schmelz şi a luat parte la ea întréga garnisónă din Viena. Maiestatea Sa monarchulŭ cu o suită strălucită, cu toţĭ ataşaţii militarĭ streinĭ, a inspectatŭ trupele şi a primitŭ defilarea lorŭ. In timpulŭ defilării s'au spăriatŭ trei cai şi au trântitŭ pe călăreţĭ. M. Sa a fostŭ fórte mulţămitŭ de aspectulŭ şi ţinuta trupelorŭ.

***

Inaintărĭ în armată. Pe ḑiua de 1 Maiu n. suntŭ înaintaţĭ la infanteriă: loc. colonelŭ Avramŭ nobilŭ de *Cassanŭ* (31 reg. de inf.) la gradulŭ de colonelŭ; căpitanulŭ cl. I Emilŭ *Nestorŭ* (83) la gradulŭ de maiorŭ; căpitanii cl. II Chiriac Bacilă (50), Basiliu *Literatŭ* (dela 2 la 85), Nicolau *Dragomirŭ* (64), George Popovicĭ (62), Vasiliu *Vucicĭ* (51) la gradulŭ de căpitanŭ cl. I; locotenenţii Alexandru *Rusu* (43), Neculae *Buşu* (50), Ionŭ *Segăicanŭ* (31), Petru *Şerbescu* (2), Iónŭ *Juganŭ* (20) Ilie *Nedelcu* (dela 64 la 63) la gradulŭ de căpitanĭ cl. II; sublocotenenţii Augustŭ *Toma* (11), Alexandru *Bunaciu* (5), Davidŭ *Farcaşŭ* (48), Neculae *Popovicĭ* (41), Iuliu *Balşŭ* (65) la gradulŭ de locotenenţĭ; cadeţii loc. de oficerĭ Otto *Demianŭ* (39) Ilie *Ciacimŭ* (41), Eugenŭ *Zacharia* (17), Andreiu *Boroşŭ* (51), Valerianŭ de *Vasilcovicĭ* (7). La vênătorĭ: căpitanulŭ cl. II Ioanŭ *Popleceanŭ* la gradulŭ de căpitanŭ cl. I. La artileriă: locotenentulŭ Ioanŭ *Sima* la gradulŭ de căpitanŭ cl. II; sublocotenentulŭ Iosifŭ *Stefănescu* la gradulŭ de locotenentŭ. La trupa de trenŭ: locotenentulŭ Ilie *Bălianu* la gradulŭ de căpitanŭ cl. II. In preoţimea militară: Spiritualulŭ militarŭ Petru *Nicóră* la rangulŭ de preotŭ militarŭ. La auditoriatŭ: locotentulŭ auditorŭ Euchimŭ *Constantinŭ* la gradulŭ de căpitanŭ cl. II; practicantulŭ de auditoriatŭ Victorŭ *Mosorŭ* la gradulŭ de locotenentŭ auditorŭ. In reserva inf.: Cadetulŭ Albertŭ *Ionaşŭ* la gradulŭ de sublocotenentŭ.

***

Despăgubire pentru regalii cere oraşulŭ Braşovŭ 1,358. 032 fl. 20 cr. pentru teritoriulŭ oraşului şi 364.879 fl. 80 cr. pentru comunele din dominiu.

***

Pentru sfinţenia Duminecii s'a începetŭ în Diciu-St. Mărtinŭ o mişcare, cu scopŭ ca, îndată ce clopotele bisericei sună chemândŭ lumea la serviciulŭ divinŭ, prăvăliile sĕ se închiḑă şi închise sĕ rĕmână ḑiua întrégă.

***

Vremurĭ grele. Ni se scrie dela Cergăulŭ micŭ: „Din începutulŭ lui Febr. şi până a 3-a ḑi de Pascĭ pe la noi în continuu a ploatŭ, a ninsŭ şi a fostŭ unŭ timpŭ de totŭ urîtŭ. Tina este aşa de mare, încâtŭ ómenii abia potŭ umbla pe uliţe. Bĕtrânii spunŭ, că n'au mai pomenitŭ unŭ timpŭ aşa de ploiosŭ şi o tină atâtŭ de mare, ca acésta. A doua ḑi de Pascĭ avurămŭ o plóiă gróznică, cu vêntŭ, pétră şi durduiturĭ, încâtŭ cugetai, că piere lumea. Urmă apoi timpŭ frumosŭ, dér în 28 Aprilie din nou începură ploile. In urma acésta starea sĕmĕnăturilorŭ e fórte slabă. Unii proprietarĭ, perindu-le sĕmênăturile de tómnă, au sĕmĕnatŭ a 2-a oră, dér şi acestea au peritŭ şi perŭ mereu. Sĕmĕnăturile de primăvĕră s'au întârḑiatŭ de totŭ tare, şi totŭ asemenea s'a întârḑiatu şi sĕmênarea cucuruḑului. Acum se perdŭ şi braţele de lucru, căcĭ pe când străinii din alte părţĭ ale ţĕrei emigréză la America, pe atuncĭ fórte mare numĕrŭ din locuitorii românĭ din părţile nóstre, dér mai vêrtosŭ sĕrăcimea, trece cu mulţimea în România, ér noi rĕmânemŭ cu esecutorii de dare, carĭ ne cercetéză de 4 orĭ pe anŭ şi ne punŭ la dobă mămăliga din gura copiilorŭ. *S. M.*

***

Procesŭ de pressă. „Erdelyi Hirado“ spune, că procesulŭ de pressă pendinte între redactorulŭ lui „Kolozsvar“ Istvan Petelei şi între contele (orĭ advocatulŭ cu acelaşĭ nume din Têrgu-Mureşului?) Adam Lazar se va pertracta la 26 Maiu n. înaintea curţii cu juraţĭ din Cluşiu.

Servitóre dispărută. In Vinerea mare din sĕptĕmâna patimilorŭ a dispărutŭ în Făgăraşŭ servitórea, de nascere din Dotca, a unui israelitŭ şi de atuncĭ nu s'a mai găsitŭ. Din causa acestei întêmplărĭ spiritele suntŭ fórte iritate. O altă servitóre ḑice, că cea dispărută s'ar fi aruncatŭ în Oltŭ şi s'ar fi înecatŭ.

***

Defraudare. Funcţionarulŭ Ignatz Viskovics dela oficiulŭ orfanalŭ din Szarvas, comit. Becheşŭ, a defraudatŭ marĭ sume de banĭ Cercetarea duréză de douĕ sĕptĕmânĭ. S'a constatatŭ, că Viskovics, care avea funcţia de „tată alŭ orfanilorŭ“, a defraudatŭ sistematicŭ dela 1873.

***

Legea mărcilorŭ de protecţiă în Finlanda. Ministerulŭ ungurescŭ de agricultură, industriă şi comerciu a încunoscinţatŭ camera de industriă şi comerciu din Braşovŭ, că în Finlanda s'a creatŭ o nouă lege pentru mărcile de protecţiă după care acolo numai acele mărcĭ de protecţiă se bucură de protecţia legală, care suntŭ înregistrate în Helsingfors. Decĭ cei carĭ voescŭ sĕ-şĭ asigure protecţia mărcilorŭ lorŭ în Finlanda, sĕ dispună a li-se înregistra marca de protecţiă la direcţiunea industrială din Helsingfors.

***

Avertisare şi rugare cătră publiculŭ care se plimbă. Preşedintele reuniunei de înfrumseţare a Braşovului adresézā publicului următórea avertisare şi rugare: „Atâtŭ petrile ce se spargŭ şi se rostogolescŭ uşorŭ la curăţirea drumului, şi care zacŭ încă în mare mulţime pe drumulŭ şi lângă drumulŭ promenadei încă neisprăvită de pe Têmpa cătră valea Răcădău, câtŭ şi părţile pieḑişe pe alocurea ale drumului, pe unde nu s'a aşeḑatŭ pălimarŭ de apĕrare, cum nu s'a aşeḑatŭ nicĭ la cotiturĭ, facŭ ca acestŭ drumŭ de preumblare sĕ fiă periculosŭ. Se face fie-care atentŭ înainte de a merge pe acestŭ drumŭ, că reuniunea respinge orĭ-ce rĕspundere de nenorocirile ce s'ar întêmpla prin rostogolirea petrilorŭ. După terminare acestŭ drumŭ se va pune la timpulŭ sĕu la disposiţiunea onor. publicŭ“. Braşovŭ, 3 Maiu 1889.

Regele Carolŭ şi Sătenii.

Regele Carolŭ a trimisŭ d-lui Lascarŭ Catargiu, preşedinte alŭ consiliului de miniştri, următórea scrisóre:

„Scumpulŭ meu preşedinte alŭ Consiliului,

Una din gândirile de căpeteniă ale domniei mele este întărirea şi propăşirea poporului. Tóte guvernele, carĭ au fostŭ la cârma Statului, au avutŭ acéstă patriotică îngrijire şi ele au făptuitŭ, pe câtŭ li-a statŭ prin putinţă, îmbunĕtăţirĭ privitóre la starea muncitorului de pămêntŭ.

---

mamă-sa; deşi proverbiulŭ „tăcerea e ca merea“ îlŭ cunoscŭ amêndoi, destulŭ de bine, totuşĭ nicĭ unulŭ nu vré sĕ guste din mierea acésta.

Noi nu suntemŭ nicĭ dintre cei mai cu minte, nicĭ dintre cei mai proştĭ, dér există ómenĭ pe carĭ nu'i putemŭ asemĕna cu altceva, decâtŭ cu jarulŭ, căcĭ astfelŭ de ómenĭ pentru nimica tótă se aprindŭ şi facŭ o gălăgiă de cugeţĭ, că li-s'a aprinsŭ casa, deşi peste puţinŭ timpŭ se potŭ domolì.

Unulŭ dintre cele mai uricióse defecte este, când o femeiă n'are firea şi darulŭ de a tăcé atuncĭ, când trebue, ceea ce fórte desŭ se întêmplă la femei; bărbatulŭ unei astfelŭ de femei e bătutŭ de Dumneḑeu, căcĭ din mai nimica se nasce între ei cértă, care e mai greu de potolitŭ, decâtŭ o tuse măgărescă. Ér de este femeea înţeléptă, atuncĭ nu se ia după gura bărbatului, când e năcăjitŭ focŭ, ci face totŭ ce îi stă în putinţă şi'i iese de dinaintea ochilorŭ, şi când elŭ se liniştesce, se încércă apoi a-lŭ domolì şi noi suntemŭ sigurĭ, că elŭ nu numai că'i dă dreptulŭ şi că promite, că se va stâpânì în viitorŭ, ci se arată şi mulţămitŭ, că ea a tăcutŭ şi nu l'a aţîţatŭ mai tare, căcĭ nu e unŭ lucru micŭ a avé o femeă cu minte şi cu socotélă, care sĕ nu se înfuriă şi ea când te vede mâniosŭ.

De altă parte însĕ este adevĕratŭ, că cele mai multe femei, décă apucă pe calea cea neadevĕrată, nu mai primescŭ nicĭ o îndreptare, şi nu le poţĭ abate dela neadevĕrŭ prin nicĭ o încercare. Se ḑice, că femeile nu judecă cu mintea, ci cu inima, şi asta se întêmplă atâtŭ la ţĕrance, câtŭ şi la cea mai de frunte ocónă din oraşe. De aceea şi unŭ bărbatŭ cu minte are mai mare trecere înaintea femeii cu o vorbă bună, decâtŭ cu o mulţime de temeiurĭ, când se află în astfelŭ de împrejurărĭ.

Contrarŭ arţagului e tăcerea, şi femeile suntŭ aplecate şi la tăcere, ele se potŭ reţinè sĕ nu vorbéscă ḑile, ba chiar şi sĕptĕmânĭ întregĭ, şi se mulţămescŭ a trânti uşile, séu cu alte nimicurĭ cu carĭ potŭ năcăji bărbaţii. Şi bărbatulŭ unei astfelŭ de femei simţindŭ lipsa bunei înţelegerĭ, nu'şĭ póte ajuta. Elŭ încércă cu vorbe bune, dér fără a isbuti, ar fi în stare sĕ facă orĭ şi ce în clipita aceea numai sĕ'şĭ pótă aduce femeia acolo, ca sĕ vorbéscă. Şi nu suntŭ toţĭ aşa de cu minte, ca cutare, care nu a auḑitŭ gura femeii sale, mâniată fiindŭ de 8 ḑile. Elŭ luă unŭ bastonŭ şi începù sĕ scotéscă pe sub paturĭ, pe sub mésă, c'unŭ cuvêntŭ prin tóte unghețele, până când nevastă-sa ne mai putêndu'şĭ stăpânì curiositatea, îlŭ întrebà că ce caută? Elŭ într'unŭ modŭ blândŭ îi rĕspunse: „gura ta o cautŭ“.

O parte însemnată de ómenĭ se folosescŭ de apucătura următóre: „Te sci tu mănia, eu încă mĕ sciu, şi vomŭ vedé cine póte ţinè mai multŭ“, — şi prin aşa ceva îşĭ turbură viéţa şi'şĭ strică şi unulŭ şi altulŭ.

O altă pricină de totŭ stricăciósă de neînţelegere în casă este sumeţia, îngâmfarea. Mai la tóte nimicurile începù nou-căsĕtoriţii a se dojeni unulŭ pe altulŭ spuindu-şĭ totŭ lucrurĭ neplăcute: trecutulŭ, presentulŭ, părinţĭ, rudenii, moşĭ, unchĭ etc. Fiecare caută o nouă pricină spre a-o arunca în cumpăna celuilaltŭ, spre a'lŭ póte cupleşi, ba chiar nimici, aşa încâtŭ aceste împutărĭ ce s'au iscatŭ din nemica, tóte se prefacŭ într'unŭ bălaurŭ îngrozitorŭ, care se aşéḑă între nou-căsătoriţii, şi la tótă apropierea scuipă focŭ şi veninŭ.

Cercetândŭ cu deamĕruntulŭ lucrulŭ, vomŭ afla, că rĕulŭ iscatŭ din sumeţiă şi împutare e celŭ mai uricios, deórece scăderile unuia şi ale altuia le-a cunoscutŭ fiecare de mai înainte, şi prin împutărĭ ele nu se potŭ stêrpi, ba ce e mai multŭ, se mai potŭ nasce şi altele.

Unŭ bunŭ mijlocŭ spre a susţinè pacea în casă suntŭ semnele de iubire, pe carĭ bărbatulŭ şi femea şi-le dau între sine séu între rudenii, astfelŭ de binefacerĭ păşescŭ totdéuna ca nisce ângerĭ păzitorĭ între ei şi le şoptescŭ la urechiă: „bărbate, adu-ţĭ aminte cum te-a

„Prin noua lege pentru înstrăinarea bunurilorŭ Statului și rĕscumpărarea embaticurilorŭ, votată de corpurile legiuitóre, o netăgăduită dovadă s'a datŭ câtŭ de adêncă e dragostea și interesulŭ ce Ţéra, alŭ cărei isvorŭ temeinicŭ de bogăţiă este plugulŭ, pune întru a asigura plugarului românŭ mijlóce de traiu și de înavuţire.

„Acéstă lege este o lucrare însemnată și prevĕdĕtóre; tot-odată ea este și o dulce mângăiere pentru sufletulŭ meu, căcĭ de 23 de anĭ de când Mĕ aflu pe Tronŭ, cu câtŭ amŭ cunoscutŭ, cu atâtŭ am iubitŭ mai multŭ pe sătĕnulŭ românŭ, vitézŭ pe câmpulŭ de rĕsboiu, neobositŭ la muncă în timpŭ de pace.

„Dorescŭ și sunt sigurŭ, scumpe președinte alŭ consiliului, că guvernulŭ Meu va lua tóte mĕsurile spre a duce la împlinire acéstă binefăcĕtóre lege, care va produce róde folositóre spre bucuria sătĕnului și spre înflorirea lui; așa încâtŭ sĕ se pótă ḑice că marea moșiă strămoșéscă, păstrată cu atâta trudă în mijloculŭ furtunelorŭ vremurilorŭ celorŭ mai grele, astăḑĭ este limanulŭ în care orĭ ce Românŭ află drepturĭ, carĭ sĕ'lŭ ocrotéscă, și pămêntŭ care sĕ'i dea hrană.

„Acestŭ pămêntŭ, dobênditŭ de sătĕnŭ prin hărniciă și economiă, va fi celŭ mai statornicŭ sprijinŭ alŭ sĕu, pentru-că acela stăpânesce cu trăinicia, care datoréză proprietatea sa muncei și o întemeiază pe respectulŭ legilorŭ.

„Primesce, scumpulŭ meu președinte alŭ consiliului, asigurarea stimei ce'ţĭ păstrezŭ“. **Carolŭ.**

Bucurescĭ, 18 Aprilie 1889.

Principele moștenitorŭ alŭ României.

Sosirea prinţului în Bucurescĭ.

Mercurea trecută capitala României a fostŭ îmbrăcată în haine de sĕrbătóre, așteptândŭ sosirea principelui moștenitorŭ alŭ României. Se făcuseră marĭ pregătirĭ de primire.

Dela orele 8 diminéţa, o mulţime fórte désă străbătea stradele împodobite cu steagurĭ tricolore, cu florĭ și cu coróne. Pe calea Victoriei suntŭ înșirate mai multe companii din diferite arme: vênătorĭ, infanteriă, pontonierĭ, artileriștĭ, ér șcóla militară luase locŭ în capulŭ trupelorŭ.

La orele 9 începŭ a sosi la gară autorităţile civile și militare, mai mulţĭ generalĭ, unŭ numĕrŭ mare de dame, miniștrii. Casa regală, primarulŭ Capitalei, consiliulŭ comunalŭ în mare numĕrŭ; președintele și primulŭ președinte alŭ înaltei Curţĭ de casaţiă, procurorulŭ generalŭ și alte autorităţĭ. Corpulŭ diplomaticŭ este în complectulŭ sĕu și în mare gală: Dd. Hitrowo, Bulow, Golochowski, Curtopassi, Condurioti, Coutouly, Hoorick și Feridun Bey, ministrulŭ Turciei, cu toţĭ secretarii legaţiunilorŭ din Capitală.

Afară de aceștia, au fostŭ de faţă tóte personalităţile marcante din capitală. Amŭ puté ḑice, că tóte partidele politice și-au datŭ întâlnire la gară, pentru a întêmpina pe principele moștenitorŭ. La 9 óre și 10 min. se anunţă unŭ trenŭ venindŭ din Craiova. D. I. G. Brătianu se dă josŭ dintr'unŭ vagonŭ, întovărășitŭ de fiica sa și de d-lŭ Protopopescu-Pache.

Imediatŭ după acésta o companiă de infanteriă cu musica în capŭ se înșiră de-alungulŭ peronului. La orele 9 și 20 se anunţă, că Majestăţile Lorŭ sosescŭ. Trupa presintă armele, ér musica întonéză imnulŭ naţionalŭ. M. S. Regina, care e îmbrăcată în rochiă albă, e veselă. De asemenea pare veselŭ și Regele.

La orele 9 și 40, trenulŭ, care aducea pe principele moștenitorŭ, intră în gară. Trupa presintă armele și musica întonéză imnulŭ naţionalŭ. Moștenitorulŭ se dă josŭ din vagonŭ, părêndŭ adêncŭ mișcatŭ. M. S. Regele și M. S. Regina îlŭ îmbrăţișéză cu căldură.

Apoi M. S. Regele presintă moștenitorului pe președintele consiliului, pe d-lŭ Lahovari, Manu, Vernescu, Boerescu, pe toţĭ generalii presenţĭ, casa regală, și în fine tóte persónele oficiale, care se află pe peronulŭ gărei.

Principele moștenitorŭ strînge mâna tuturorŭ. Moștenitorulŭ pórtă uniforma de sub-locotonentŭ alŭ regimentului alŭ treilea de liniă, din care face parte. După presintare M. M. Lorŭ împreună cu moștenitorulŭ dau semnalulŭ plecărei. Când Majestăţile Lorŭ pornescŭ, urale puternice se audŭ din tóte părţile.

Sosindŭ la Palatŭ, Majestatea Sa Regina ese în balconŭ cu damele de onóre, ér Regele și moștenitorulŭ rĕmânŭ în curtea Palatului spre a primi defilarea. Imprejurulŭ M. M. Lorŭ se strîngŭ miniștrii, casa militară, statulŭ-majorŭ, toţĭ generalii și miniștrii streinĭ cu ataşaţii legaţiunilorŭ lorŭ.

Incepe defilarea trupelorŭ.Ântâiu defiléză oficerii de tóte gradele fără trupe, care se află în capitală, apoi șcóla militară, șcóla de cavaleriă, regimentulŭ alŭ treilea de liniă, vênătorĭ, artileriă, roșiorĭ și călărașĭ. Atitudinea trupelorŭ este superbă și ţinuta lorŭ marţială. Defilarea duréză trei sferturĭ de ceasŭ. Majestăţile Lorŭ salută drapelulŭ fiecărui regimentŭ. După defileu, mare primire la Palatŭ.

Manifestaţia poporului.

Cetimŭ în „Epoca“:

Una din cele mai imposante manifestaţiunĭ, ce s'au vĕḑutŭ pân'acum, a fostŭ aceea, care s'a făcutŭ Mercurĭ séra de poporulŭ Bucurescilorŭ în onórea sosirei principelui moștenitorŭ, A. S. R. Ferdinandŭ de Hohenzollernŭ.

Tóte edificiile publice, casele marĭ etc. suntŭ iluminate într'unŭ modŭ minunatŭ. Pe strade imensă afluenţă de lume.

Suntŭ órele 8. Lumea începe a se îndesa în curtea palatului. D-lŭ prefectŭ alŭ poliţiei în persónă învită damele sĕ ocupe partea dréptă a curţii, ér pe bărbaţĭ sĕ stea în partea stângă.

La órele 8 se anunţă sosirea manifestanţilorŭ. Musica militară merge înaintea lorŭ, ér ei pórtă torţe și felinare. Lampiónele și felinarele suntŭ purtate de soldaţii din tóte armele, înșiraţĭ milităresce, care mergŭ înaintea manifestaţiei, ér după dênșii vinŭ manifestanţii cu torţe. La fiecare minutŭ isbucnescŭ urale puternice. Palatulŭ este iluminatŭ *à giorno*. Maiestăţile Lorŭ cu A. S. R. Prinţulŭ moștenitorŭ suntŭ pe unŭ balconŭ alŭ salonului de primire. In dosulŭ M. Lorŭ se află d. generalŭ Manu. Ferestrile palatului suntŭ pline de ofiţerĭ superiorĭ. Acolo se află și ceilalţĭ miniștri și casa militară a Regelui.

Manifestanţii ajungêndŭ înaintea balconului se oprescŭ și strigă „Urra!“ Musica întonéză imnulŭ naţionalŭ și execută apoi diferite cântece. O bandă de lăutarĭ aduși în Curtea palatului cântă diferite arii naţionale. Acești lăutarĭ au cântatŭ între altele și cânteculŭ *Deștéptă-te Române*, care a electrisatŭ întregulŭ publicŭ ce se afla în curtea palatului. Erau în acestŭ momentŭ la 20.000 de ómenĭ strînșĭ laolaltă.

Unulŭ din manifestanţĭ pronunţă câteva cuvinte pentru a ura bunăvenire principelui moștenitorŭ. Cuvêntarea sa e primită cu aclamaţiunĭ. Maj. Lorŭ salută mereu poporulŭ adunatŭ în Curtea palatului.

La órele $9^3/_4$, musica execută marșulŭ de retragere. Manifestanţii cu musica militară în capŭ începŭ a părăsi curtea palatului, mergêndŭ spre piaţa teatrului naţionalŭ într'o liniște perfectă.

*

Dupa-ce regele Carolŭ a salutatŭ pe prinţulŭ moștenitorŭ Ferdinand la gară, s'a întorsŭ către corpulŭ diplomaticŭ și'i adresă următórele cuvinte: „Vĕ mulţumescŭ d-lorŭ, că aţĭ venitŭ *sĕ'nălţaţĭ însemnătatea evenimentului atâtŭ de importantŭ pentru dinastiă și pentru România*“.

*

Prinţulŭ moștenitorŭ Ferdinandŭ fŭ înaintatŭ, cu ocasiunea sosirei în România, la grădulŭ de locotenentŭ în regimentulŭ alŭ 3-lea de infanteriă, din care făcea și mai înainte parte ca sublocotenentŭ.

*

D-lŭ V. D. *Păunŭ*, profesorulŭ de românesce alŭ A. S. Principelui Ferdinandŭ, îlŭ descrie astfelŭ:

„Bălaiu, năltuţŭ și subţirelŭ la trup, cu ochii albastri închișĭ, fórte blondĭ, cu nasulŭ arcatŭ, semnulŭ celŭ mai caracteristicŭ alŭ liniei suabe de Hohenzollernŭ, cu expresia gurii și a feţei așa de fină și de curată, că a'i crede-o de fată mare, amestecŭ armonicŭ alŭ sângelui latinŭ, dauritŭ de sórele Franciei și alŭ Portugaliei — din partea a douĕ străbune și a mamei — cu tipulŭ plăviţŭ, gânditorŭ și veselŭ totdeodată alŭ Germanilorŭ dela sudŭ, — Alteţa Sa Regală este icóna viă a flăcăului desĕvêrșitŭ la chipŭ și la făptură. Ar prinde, póte, mirare pe cineva, décă i ai spune, că acestŭ tênĕrŭ de douĕ-ḑecĭ și patru de anĭ are încă sfiiciunĭ de femeiă, se roșesce încă la obrazŭ ca o fecióră, de abia scósă în lume; lucrulŭ este însĕ pe de întregulŭ adevĕratŭ și, mai multŭ decâtŭ atâta, elŭ se înţelege firesce.“

Ḑiarele din România despre prinţulŭ moștenitorŭ.

„Naţionalulŭ“, organulŭ d-lui Catargiu, scrie:

A. S. R. Ferdinand de Hohenzolern, principele moștenitorŭ alŭ României, a sositŭ erĭ în capitală. Primirea simpatică, ce tînĕrulŭ principe a întêmpinatŭ în totŭ parcursulŭ Sĕu, este o dovadă puternică de sentimentele de dragoste ce Românii pórtă pentru Elŭ. De altfelŭ acéstă primire sinceră este firéscă, fiindŭ date calităţile de carĭ se bucură A. S. R.

„Nu suntemŭ dintre aceia, alŭ cărorŭ glasŭ e deprinsŭ vecĭnicŭ sĕ cânte osanale și pe dreptŭ și pe nedreptŭ; cu adêncă mulţămire sufletéscă însĕ salutămŭ pe Acela, care a sositŭ erĭ....

„Suntemŭ convinșĭ, că ţéra întrégă a fostŭ pĕtrunsă de acelașĭ simţiminte, ce au ridicatŭ erĭ întregulŭ poporŭ alŭ Capitalei întru întêmpinarea Moștenitorului Corónei Române. Și într'unŭ glasŭ va striga: Bine-ai venitŭ între noi, Măria Ta!“

„Românulŭ“ scrie:

Ierĭ, 19 Aprilie 1889, naţiunea română, pricepêndu-și interesele presinte și viitóre cu acelașŭ discernămêntŭ patrioticŭ, cu care totdéuna s'a vĕḑutŭ pe ea însășĭ în ocasiunĭ solemne; dându-și sémă de situaţiunea în care împreună cu noi stă Orientulŭ europénŭ; într'unŭ cugetŭ și într'o simţire cu Coróna, cu corpurile legiuitóre și cu guvernulŭ M. S. Regelui Carolŭ I, — naţiunea română a primitŭ cu braţele deschise pe principele Ferdinandŭ de Hohenzollern, pe care legea Ţĕrei îlŭ chiamă a lua lângă Suveranŭ loculŭ sĕu de moștenitorŭ alŭ tronului României.

Dintre tóte ḑiarele române din capitală carĭ, la 19 Martie, și la 18 Aprilie, și la 10 Maiu 1866 salutară în Domnitorulŭ Carolŭ I realisarea dorinţei Românilorŭ: Principele Străinŭ, astăḑĭ, în 1889, „Românulŭ“ singurŭ stă încă în picióre și, prin péna acelora carĭ nu voescŭ decâtŭ a merge pe calea ce le-a arătatŭ C. A. Rosetti, „Românulŭ“ ḑice tênĕrului principe cu românéscă iubire:

---

grijitŭ când ai fostŭ bolnavŭ, și tu femeiă cugetă la aceea, cum elŭ în timpurĭ de nevoi cu tótă inima a ajutatŭ pe mamă-ta.“ Așa o aducere aminte este ca unŭ balsamŭ vindecătorŭ asupra inimilorŭ neliniștite.

Décă se află copii în familiă, nu vĕ uitaţĭ de ei, că nimicŭ nu sufere mai tare decâtŭ inima copilului, amenințată fiindŭ de vre'unŭ nĕcazŭ, căcĭ ea e legată de părinţĭ cu cea mai curată iubire și inima lui e cea mai tristă, când vede neînţelegere în casă. Cine 'și iubesce copiii, acela se încércă a delătura orĭ-ce cértă dinaintea lorŭ, și va privi presentele ca o admoniare a trăi în liniște și bună înţelegere.

Sĕ cercetămŭ numai, că greșelĭ avemŭ destule, și că cu multŭ mai departe ajungemŭ, décă căutămŭ sĕ ne cunoscemŭ greșelele nóstre, căcĭ numai cunoscêndŭ odată scăderile și greșelile nóstre vomŭ puté fi în stare a judeca și alţii cu blândeţă.

Lipsele și nĕcasurile, carĭ nu lipsescŭ în nicĭ unŭ ungheţŭ alŭ lumei, sĕ ne îndemne și împinteneze a ne ajuta unulŭ pe altulŭ spre a fi mai bine. Chiar décă avemŭ temeiurĭ destulŭ de drepte spre a ne arunca împutărĭ unulŭ alţuia, prin ele totŭ nu putemŭ ajunge la ţintă, ci numai prin ertare și printr'o mână bună de ajutorŭ putemŭ sĕ apucămŭ pe calea cea adevĕrată. Durere însĕ, că nicĭ chiar în casa sĕracului nu se află pacea, unde ea trebue păstrată, ca cea mai preţiósă, care adeseorĭ e unica lorŭ avere. Unde nu este pace în casă, acolo se preumblă lipsa și nĕcazulŭ cu pălăria în capŭ și în scurtŭ tótă casa ajunge a fi o adevĕrată ruină.

Décă cercetămŭ cu deamĕruntulŭ isvorulŭ neînţelegerilorŭ casnice, vomŭ vedé, că o parte însemnată dintre certe vine din nesce lucrurĭ atâtŭ de neînsemnate, carĭ între ómenĭ cu minte nu puteau avé altă urmare, decâtŭ sĕ facă unŭ rîsŭ, și carĭ cu puţină socotélă și cu sânge rece se puteau ușorŭ delătura. Sĕ nu întârḑiemŭ a ne îndrepta în óre de înţelegere pe calea cea adevĕrată iubindu-ne unulŭ pe altulŭ, căcĭ rĕulŭ cu câtŭ prinde rădĕcinĭ mai adêncĭ, cu atâtŭ mai cu greu îlŭ putemŭ stêrpi.

Băgaţĭ bine de sémă: în fiecare casă ţĕrănéscă se află unŭ îngerŭ împăciuitorŭ, care șéde la mésă între noii-căsĕtoriţĭ, deși nevĕḑutŭ, dér totŭ cunóscemŭ ființa lui de faţă la pacea ce domnesce în casă, mâncările ne tignescŭ și odichna ce-o gustămŭ în cerculŭ familiei, obosiţĭ fiindŭ de lucrulŭ de ḑiuă, ne dă puterĭ nouĕ.

Simţimŭ și aceea, cum acelŭ îngerŭ totŭ mai tare se depărtéză de ușa caselorŭ, unde nu e bună înţelegere, ba pe astfelŭ de familii le părăsesce cu totulŭ și așa casa apare de totŭ pustiă și părăsită.

Există și familii de acelea, în carĭ pacea numai la părere este în casă. In astfelŭ de casŭ și unulŭ și altulŭ e sătulŭ de cértă, vĕḑêndŭ, că așa nu o potŭ scóte la cale. In astfelŭ de case nicĭ nu se mai încércă nimenĭ ca sĕ facă pace, ci și unulŭ și altulŭ nu cunoscŭ altă pace, decâtŭ despărţirea pe veciă.

Ce cugetŭ înfricoșatŭ ne va munci și neliniști la trecerea din viéţă, când trebue sĕ mărturisimŭ, că nu ne-amŭ pututŭ înţelege, și că viéţa acésta a fostŭ perdută pentru amêndoi; ce părere de rĕu adêncă trebue sĕ ne cuprinḑă!

Cum adeseorĭ putemŭ veni numai chiar în momentulŭ acela la pricepere, că înși-ne amŭ fostŭ de vină: capriţiulŭ, mândria și trândăvia, carĭ au rĕcitŭ buna înţelegere între căsĕtoriţĭ. Cum nu neamŭ pofti acuma numai câţiva anĭ ca sĕ îndreptămŭ totŭ rĕulŭ, ce l'amŭ făcutŭ altora!

Dér avemŭ încă timpŭ sĕ cultivămŭ acestŭ bunŭ de mare însemnătate, și décă se furișéză între noi vre-o cértă, atuncĭ sĕ nu întârḑiemŭ nicĭ unulŭ a ne împăca iertându-ne unulŭ pe altulŭ, sĕ ne îngrijimŭ, ca flacăra iubirei sĕ nu se stângă acoperită fiindŭ de cenușe, ci sĕ încălḑéscă viéţă conjugală și sĕ susţină pacea în casă.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

— Măria Ta, în mijlocul naţiunei, cu ale cărei destine se légă de aci înainte destinele tale, bine ai venitŭ, pentru ca poporulŭ românŭ sĕ Te cunóscă şi pentru ca sĕ cunoscĭ poporulŭ românŭ. In vêrsta dalbă a tinereţei, închină, Principe, entusiasmulŭ şi puterile iubirei tale în a cunósce patria română; intră fără témă în straturile profunde ale poporului; pironesce-ţĭ mintea şi aplécă-ţĭ inima spre sătĕnulŭ românŭ care alcătuesce în enormă maioritate naţiunea; iubesce, Principe, pe Românŭ, şi Românulŭ te va iubi; cetesce cu judecată in sórtea lui şi a ta, şi într'unŭ viitorŭ — depărtatŭ — când vei deveni celŭ mai mare slujitorŭ alŭ naţiunei române, respectă legile, şi muncesce la propăşirea nefricósă a naţiunei. Astfelŭ, Poporulŭ românŭ va merge cu Măria Ta hotărîiŭ şi totd'auna înainte. — Décă nu, — nu!

„Epoca“ scrie:

Noi de patru anĭ am exprimatŭ dorinţa d'a vedea pe principele moştenitorĭ stabilindu-se în ţéră, şi d'aceea salutămŭ cu bucuriă acestŭ evenimentŭ, despre a cărui însemnătate ne putemŭ da sémă prin ecoulŭ ce elŭ a produsŭ în streinătate, şi care e o garanţiă că vomŭ avé pe Tronŭ unŭ Domnŭ cunoscêndu-şĭ ţéra şi bine pregătitŭ pentru înalta misiune ce va avea de îndeplinitŭ.

Principele Ferdinandŭ şĭ-a făcutŭ întrarea în capitală sub cele mai fericite auspicii.

Toţĭ ómenii din tóte partidele s'au grăbitŭ a'i eşi înainte spre a-i ura bună venire. Acéstă recepţiune e de bunŭ augurŭ şi nu putemŭ face A. S. R. Principelui Ferdinandŭ mai bună urare decâtŭ dorindu'i sĕ aibă multe ḑile ca cea de aḑĭ.

„Telegrafulŭ românŭ“ scrie:

Sosirea principelui în mijlocul poporului, la a căruia domnire eventualŭ póte fi chematŭ, e, prin ea însăşĭ, unŭ evenimentŭ însemnatŭ; căcĭ principele va începe sĕ trăiască cu naţiunea şi în mijlocul naţiunei; va avé ocasiune d'a o cunósce d'aprópe, în viéţa ei de tóte ḑilele, şi decĭ d'a-o iubì şi d'a se pregăti bine pentru viitorulŭ ce,i este reservatŭ....

Independentŭ de vederile de doctrină asupra formei monarchică séu republicană a statului, nimenĭ nu póte tăgăduì, că în trecutulŭ nostru luptele pentru domniă au fostŭ crâncene şi dureróse, au pătatŭ, în nenumĕrate rênduri, paginile istoriei cu sânge adese nevinovatŭ şi au stânjinitŭ mersulŭ spre propăşire; nu se póte asemenea tăgăduì, că cei din urmă anĭ de stabilitate s'au tradusŭ prin reale şi marĭ progrese.

De aceea, orĭ-ce faptŭ, care întăresce stabilitatea şi pune la carantină séu reduce la tăcere şi neputinţă aspiraţiunile de schimbărĭ la tronŭ, nu póte fi privitŭ decâtŭ cu bucuriă de cei ce doresc cu adevĕratŭ propăşirea pacĭnică a ţĕrei şi înaintarea ei necontenită spre marele'i destinate.

Sosirea principelui moştenitorŭ e unulŭ din faptele de astă natură şi nu fără binefăcĕtóre înrîurire póte elŭ rĕmâné asupra viitorului mersŭ alŭ statului.

„Democraţia“ scrie:

Unŭ nou implusŭ este datŭ vieţii Statului nostru Românescŭ. Căcĭ încă o putere de muncă, încă o minte luminată, încă o inimă drĕptă şi iubitóre de propăşirea némului şi Statului Românŭ au venitŭ în Ţéra nóstră, cu Alteţa Sa Regală Principele Ferdinandŭ, spre a ajuta pe Maiestatea Sa iubitulŭ şi respectatulŭ nostru Rege Carolŭ I la munca roditóre ce trebuesce pusă necontenitŭ întru propăşirea Regatului Românŭ, a cărui sfântă şi mare misiune este de a purta, printre é c urĭ, făclia luminósă şi binafăcĕtóre a civilisaţiunei occidentale în Orientulŭ Europei.

Viéţa naţională a Statului nostru Românescŭ a câştigatŭ de asemenĭ unŭ nou avêntŭ de desvoltare. Căcĭ Alteţa Regală Principele Ferdinandŭ cunósce şi iubesce graiulŭ nostru, cunósce şi iubesce istoria nóstră naţională, pline de faptele uriaşe ale străbunilorŭ, respectéză virtuţile némului Românescŭ, simte şi înţelege împreună cu noi aspiraţiunile nostre naţionale.

„Tóte actele mele, — scrie Alteţa „Sa Regală Principele Ferdinandŭ, rĕs„punḑêndŭ le încunosciinţarea Preşedin„telui Senatului de a lua locŭ în matu„rulŭ corpŭ, conformŭ art. 76 alŭ con„stituţiunei, — tóte actele mele vorŭ fi „însufleţite de cea mai adêncă iubire „către Patria, pe care mĕ voiu silì a o „servì din tóte puterile mele, luândŭ „drептŭ căléuză pilda marilorŭ sĕi domnĭ „din trecutŭ, inspirându-mĕ de frumósele „amintirĭ ce au lăsatŭ, şi avêndŭ neîn„cetatŭ sub ochĭ nobilele esemple ale „Regelui Carolŭ I şi ale Reginei Elisaveta. „Astfelŭ sperŭ a corĕspunde încrede„rei şi aşteptărilorŭ poporului Românŭ.“

Aşa sĕ fiă.

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

Supurulŭ de susŭ, (Selagiu) 9 Aprilie 1889.

Domnule Redactorŭ! Incă înainte de asta cu doi anĭ d-lŭ învĕţătorŭ din locŭ Michailŭ Bobişiu a înfiinţată aşa numita „Şcóla adultă“ (aci nu înţelegŭ şcóla de repetiţiune, care şi înainte de asta esista), la care a învitatŭ a participa atâtŭ pe junĭ câtŭ şi pe ómenĭ mai în etate, ţinêndŭ prelegere cu deosebire în aceste douĕ ernĭ în tótă sĕptĕmâna 3—4 serĭ, ér peste vĕră în Dumineci şi sĕrbătorĭ — când au participatŭ şi tinerele fete —dândŭ instrucţiune gratuitŭ, ér cu cărţĭ şi recvisite de învĕţămêntŭ a datŭ ajutorŭ inteligenţa locală. Acéstă şcólă, după primele greutăţĭ ce a avutŭ a întêmpina d-lŭ Bobişiu până ce i-a succesŭ a stêrni în ei dorulŭ de a se cultiva a fostŭ şi este şi de presinte bine cercetată de adulţĭ, cărora de-ocamdată li-s'a propusŭ cetitulŭ, scrisulŭ, socoteala şi cântările bisericescĭ şi naţionale.

Incă din anulŭ trecutŭ a începutŭ a cânta d-lŭ învĕţătorŭ cu adulţii cântările dela sfânta liturgiă, şi astfelŭ perfecţionându-se mereu a ajunsŭ la acelŭ resultatŭ îmbucurătorŭ, încâtŭ pe sfintele sĕrbătorĭ ale nascerei Domnului 1888 a pututŭ forma deja unŭ *corŭ de plugarĭ* constătătorŭ din peste 30 de persóne, bărbaţĭ, junĭ şi fete şi astfelŭ de atuncĭ în sfânta nóstră biserică cântările dela sfântă liturgiă se esecută destulŭ de precisŭ de aceştĭ coriştĭ deocamdată în 3 vocĭ.

De atuncĭ în sfânta nóstră biserică par'că s'au strĕmutatŭ tóte, poporulŭ în tóte Dumineciile şi sĕrbătorile alérgă din tóte părţile comune la biserică, unde în cea mai mare pietate ascultă armoniósele cântărĭ bisericescĭ. Intr'adevĕrŭ i--se umple omului sufletulŭ de o mângăiere şi o bucuriă cerésca, când aude melodiósele cântărĭ ce le esecută acestĭ coriştĭ.

Pentru acésta, şcóla adultă, respective coriştii carĭ compunŭ elevii din şcóla adultă — şĭ-au atrasŭ atenţiunea asupra lorŭ ómenilorŭ de bine. Astfelŭ înainte de Dumineca Floriilorŭ cu vre-o trei ḑile amŭ fostŭ plăcutŭ surprinşĭ, că generosulŭ d-nŭ Georgiu Silaghi, mare proprietarŭ în Sanislău, a bine voitŭ a ne trimite 22 bucăţĭ de cărţĭ de rugăciunĭ „Icóna sufletului“ de d-lŭ Pĕtcaşiu, ediţiunea mai nouă, şi tóte în legătură fină. Ér una, a 23-ea, pentru sfânta biserică în legătură de luxŭ. O a doua surprindere plăcută ne-a pricinuitŭ amabila d-şóră Aurelia Cosma, fica d-lui Andreiu Cosma, mare proprietarŭ în locŭ şi directorŭ alŭ institutului de creditŭ „Silvania“, prin aceea că a pregătitŭ vre-o 20 de insemne pentru cei mai vredniсĭ dintre coriştĭ, ca acelea în ḑiua de Dumineca Floriilorŭ sĕ se distribuiéscă între coriştii mai meritaţĭ. Astfelŭ în sfânta Dumineca a Floriilorŭ, după sĕvêrşirea sfintei liturgii fiindŭ biserica plină de credincioşĭ, după predica şi vorbirea acomodata acestei împrejurărĭ s'au distribuitŭ frumósele insemne (dintre carĭ o parte au fostŭ pentru fete, între coriştĭ şi o parte din cărţile susŭ menţionate, ér restulŭ s'a distribuitŭ celorŭ mai diligenţĭ dintre şcolarii cuotidianĭ. Dintre coriştĭ au fostŭ distinşĭ parte cu insemne, parte cu cărţĭ, parte cu ambele următorii: 1. Vasiliu Jancău. 2. Vasiliu Silagyi. 3. Vasiliu Ciuciu, 4. Constantinŭ Parduţiu. 5. Georgiu Chioreanŭ. 6. Vas. Negreanŭ. 7. Pavelŭ Balintŭ. 8. Ioanŭ Lobonţiu. 9. Ioanŭ Matiocŭ. 10. Simeonŭ Danciu. 11. Vasiliu Berarŭ. 12. Ioanŭ Gorganŭ. 13. Demetriu Silaghi. 14. G. Ardeleanŭ. 15. Vasiliu Lobonţiu. 16. Vas. Davidŭ. 17. Vasiliu Colteu. 18. Teodorŭ Szilaghi (curatore). 19. Teodorŭ Roşiu. 10 Gavrilă Danciu. 21. Gregoriu Farcău. 22. (dintre fete) Ana Ciora. 23. Maria Marincaşiu. 24. Flórea Marchişiu. 25. Maria Chioreanŭ. 26. Ana Lobonţiu şi 27. Ana Colteu.

Aceste distingerĭ şi darurĭ au avutŭ unŭ efectŭ fórte mare, putéi ceti bucuria şi fala ce se oglinda pe faţa fiă-căruia dintre premiaţĭ. Fiă-care se simţia mândru că a cercetatŭ şcóla adultă şi că s'a pregătitŭ pentru corŭ.

La tótă întêmplarea aceste fapte n'au lipsă de comentarŭ. Căcĭ înseleşĭ vorbescŭ. Numai şi érăşĭ numai prin astfelŭ de fapte li-se póte da lorŭ unŭ impulsŭ spre deşteptare şi cultură şi sĕ'şĭ cunóscă sfintele sale datorinţe faţă de Dumneḑeu, limbă, naţiune şi faţă de ei înşişĭ.

Merită, decĭ şi prin aceste se şi esprima cea mai căldurósă recunoscinţă şi mulţumită atâtŭ amabilei D-şóre Aurelia Cosma, câtŭ şi onor. D-nŭ Georgiu Silaghi, carĭ prin aceste fapte şĭ-au câştigatŭ inimele Supuranilorŭ. Déie cerulŭ ca atâtŭ generoşii părtinitorĭ şi donatorĭ, câtŭ şi demnulŭ învĕţătorŭ Michailŭ Bobişiu din Supurŭ sĕ aibă mulţĭ imitatorĭ.

Ér coriştilorŭ din Supurŭ le ḑicŭ: Inainte cu Dumneḑeu pe calea apucată! Invĕţaţĭ şi vĕ cultivaţĭ inima şi vĕ nobilitaţĭ sufletulŭ, ca aşa sĕ fiţĭ vrednicĭ de némulŭ vostru românescŭ.

Metellŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pest)

Bernŭ, 4 Maiu. Consiliulŭ federalŭ a espulsatŭ din Elveţia pe croitorulŭ Lutz de nascere din Bavaria pentru că a statŭ în legăturĭ cu Wolgemuth.

Parisŭ, 4 Maiu. Guvernulŭ intenţionéză sĕ amâne alegerile generale până în 1890.

Bucurescĭ, 4 Maiu. Succesorulŭ tronului póte că va fi înfăţişatŭ Monarchului Austro-Ungariei în Iulie.

Wiesbaden, 4 Maiu. Starea sănĕtăţii împĕrătesei s'a îmbunĕtăţitŭ în modŭ însemnatŭ.

EDUCAŢIUNE.

Cum trebue sĕ fie crescerea,

ce părinţii o dau copiilorŭ, pentru ca şcóla sĕ-şĭ ajungă mai cu înlesnire înaltulŭ ei scopŭ.

Motto: Copiiĭ bunĭ suntŭ bucuria părinţilorŭ, temelia şcólei şi fala şi nădejdea îndreptăţită a némului lorŭ.

(Urmare.)

O viéţă simplă aşadéră V'aşŭ recomanda pentru copiii Voştri, ca cea mai priinciósă pentru a'i abate dela cărărĭ rătăcite.

D'aci nu urméză, că D-Vóstră, ca părinţĭ, sĕ nu Vĕ simţiţĭ îndemnaţĭ a cheltui pentru crescerea copiilorŭ D-Vóstrĕ, decâtŭ numai pentru ce le este neapĕratŭ de lipsă.

Din contră, sunt de părere, că décă V'a înḑestratŭ Dumneḑeu cu avere, *sĕ nu Vĕ feriţi de cheltuelĭ câtŭ de marĭ, unde e vorba de a se ajunge unŭ scopŭ nobilŭ.*

Şi mai nobilŭ scopŭ eu nu cunoscŭ pentru copiii Voştri, decâtŭ *cultura inimei lorŭ.*

Celŭ mai potrivitŭ mijlocŭ însĕ pentru cultura inimei lorŭ este *musica.*

Lăsaţĭ pe băeţii voştri sĕ înveţe unŭ instrumentŭ musicalŭ dela unŭ harnicŭ măestru de musică.

Pentru cultivarea sentimentelor musicale ale copiilorŭ Voştri orĭ câtŭ aţĭ cheltui de multŭ, sĕ sciţĭ că nu suntŭ banĭ prăpădiţĭ.

Fiece banŭ cheltuitŭ spre acestŭ sfîrşitŭ aduce procente înḑecite şi însutite.

Musica le prepară băeţilorŭ adevĕrate plăcerĭ şi petrecerĭ.

Musica le îmblânḑesce năravurile sĕlbatice şi'i face simţitorĭ pentru lucrurĭ frumóse şi nobile.

Musica îlŭ face pe omulŭ animalŭ omŭ spiritualŭ, pe omulŭ sensualistŭ omŭ virtuosŭ.

Musica este o scaldă sufletéscă, ceréscă. Sufletulŭ bolnavŭ, uitându-şĭ de sine, se cufundă în valurile tonurilorŭ desfătătóre şi iese sănĕtosŭ şi luminatŭ.

Musica este una din cele mai frumóse şi cele mai nevinovate petrecerĭ.

Musica îlŭ abate pe băiatŭ dela multe alte petrecerĭ stricăcióse în societăţĭ rele, căcĭ cu unŭ instrumentŭ musicalŭ elŭ însuşĭ îşĭ face petrecere şi încă *cea mai plăcută* şi totdeodată *folositóre* petrecere. Cea mai plăcută, căcĭ nicĭ o altă petrecere nu desfătéză sufletulŭ în egală mĕsură, ca musica. Folositóre, căcĭ *musica'i înviorează puterile sufletului lui şi'lŭ face destoinicŭ sĕ se ocupe cu îndoite puterĭ cu cartea şi cu învĕţătura, ferindu'lŭ totdeodată de spiritulŭ bolnăviciosŭ, ce adie în societăţile şcolarilorŭ stricaţi.*

Din aceste puncte de privire aşŭ dori din inimă, ca fiii poporului nostru, ai cărorŭ părinţĭ suntŭ cu dare bună de mână, sĕ se îndeletnicéscă cu totŭ deadinsulŭ cu acéstă artă plăcută şi folositóre.

Aşŭ dori, ca sĕ nu fie şcolarŭ, care sĕ nu scie cânta din gură şi cu unŭ instrumentŭ musicalŭ, se înţelege, avêndŭ talentŭ pentru musică.

O viéţă nouă, unŭ nou curentŭ s'ar întroduce atuncĭ în sufletulŭ tinerimei nóstre şcolare.

(Va urma.)

Esemple de iubire către părinţĭ.*)

Pagiulŭ regelui Friderică celŭ mare.

Friderică celŭ mare, regele Prusiei, avea la curtea sa mai mulţĭ copii de familiă nobilă. Intre aceştia se afla unulŭ în lipsă extremă. Tatălŭ sĕu murise şi şi mamă-sa îşĭ perduse cea mai mare parte din averea ei, ĕră pensiunea, ce o primea dela statŭ, abia'i ajungea de aḑĭ pe mâne. Unica ei mângăere era unicŭlŭ şi bunulŭ ei fiu. Acesta voia în totŭ chipulŭ sĕ o ajute, însĕ din plata, ce o avea, nu-i mai rĕmânea nimicŭ. In fine totŭ găsi elŭ unŭ mijlocŭ de a câştiga ceva pentru mumă-sa. In fiece nópte unulŭ din copii trebuia sĕ vegheze în odaia de lângă dormitorulŭ regelui, spre a fi la îndemână, când ar cere ceva. Serviciulŭ acesta era pentru unii copii prea greu. De aceea, când le venia rêndulŭ, puneau bucuroşĭ pe altulŭ sĕ vegheze în loculŭ lorŭ. Sĕrmanulŭ copilŭ se obliga sĕ vegheze pentru alţii. Pentru aceea 'i se plătea, şi banii ce'i căpăta, îi trimitea mamei sale. Intr'o nópte regele, neputêndŭ dormi, voia a i-se ceti ceva. Sună clopoţelulŭ, strigă, dĕră nu veni nimenea. In fine se sculă din patŭ şi se duse în odaia de lângă dormitorulŭ sĕu, ca sĕ véḑă, de se află aci vre-unŭ copilŭ. Aicĭ dete peste tînĕrulŭ, care ţinea postulŭ de veghere pentru altulŭ, şeḑêndŭ la masă şi dormindŭ.

Inainte'i se afla o epistolă începută, adresată mamei sale. Regele se apropie pe vîrfulŭ degetelorŭ de masă şi cetesce începutulŭ scrisorei, care cuprindea aceste cuvinte: „Pré iubită, pré scumpă mamă! Asta este a treia nópte, de când vegheŭ pentru banĭ. Abia mĕ mai potŭ ţiné pe picióre. Mĕ bucurŭ însĕ că am pututŭ câştiga pentru D-ta 10 talerĭ, carĭ Ţi-i şi trimetŭ.“ Mişcatŭ de atâta bunĕtate de inimă şi de unŭ astfelŭ de simţŭ de jertfire pentru mamă-sa, regele îlŭ lăsă sĕ dórmă în pace, se duse şi luă două tăşicurĭ cu galbinĭ, îi vîrî în

*) Materialŭ de folositŭ în şcólă şi familiă

BCU Cluj / Central University Library Cluj

fiecare buzunarŭ câte unulŭ şi se culcà érăşĭ. Diminéţa, îndată ce copilulŭ se deşteptà, se uità la orologiu şi vĕḑêndŭ că suntŭ şése óre, începù sĕ tremure de frică, pentru-că la 5 ar fi trebuitŭ sĕ deştepte pe regele. Déră şi mai mare fù spaima sa aflândŭ în buzunarele sale douĕ făşicurĭ pline cu galbinĭ. Intrà iute în cabinetulŭ regelui, care de o óră se afla la masa de scrisŭ, şi căḑêndŭ la piciórele lui, îi arătà făşicurile şi ḑise: „Maiestatea Ta! sunt nevinovatŭ; óre cine voesce peirea mea; nu sciu cine mi-a pusŭ aceste făşicurĭ cu galbenĭ în buzunare.“

„Fii liniştitŭ, fiule“, ḑise regele, „sciu totŭ, eu singurŭ ţi-le-am pusŭ, suntŭ ale tale“. Regele se informà mai de-aprópe despre împrejurările vieţii lui, mărì pensiunea mamei lui şi, fiind-că copilulŭ se purtase bine şi prin diligenţa sa îşĭ câştigase frumóse cunoscinţe, îlŭ făcù îndată oficerŭ şi'i mai dărui o sumă de banĭ pentru noua sa posiţiune. — Din acestŭ copilŭ iubitorŭ de părinţĭ a eşitŭ mai apoi unŭ generalŭ vestitŭ.

Mitropolitulŭ Iacovŭ Stamati.

Mulţĭ ómenĭ, după ce ajungŭ la o posiţiă însemnată, începŭ a se ruşina de starea de josŭ a părinţilorŭ lorŭ: a-le fi ruşine sĕ mérgă alăturea cu părinţii lorŭ, a se face, că nu cunoscŭ pe părinţii lorŭ îmbrăcaţĭ în haine ţĕrănescĭ. Cu totulŭ altminterĭ a fostŭ Mitropolitulŭ Moldovei Iacovŭ Stamati.

Elŭ se născù în Ardélŭ la anulŭ 1748 din Românĭ, dreptŭ credincioşĭ, déră fórte sĕracĭ, şi dintr'o stare de josŭ, adecă din porcarĭ. De astă stare de josŭ a părinţilorŭ sĕi Mitropolitulŭ Iacovŭ nu se ruşina de felŭ, ci adeseorĭ mulţămea lui Dumneḑeu în fiinţa de faţă a boerilorŭ, că s'a născutŭ din starea poporului de josŭ, pentru de a fi cu atâtŭ mai umilitŭ şi mai mare făcĕtorŭ de bine alŭ poporului.

Despre Mitropolitulŭ Iacovŭ se istorisesce următórea întêmplare interesantă:

Odată, a doua ḑi de Pascĭ, era prânḑŭ mare la mitropolitulŭ Iacovŭ. Cei mai însemnaţĭ boerĭ din Iaşĭ erau poftiţĭ la masă. Era pe la mijloculŭ prânḑului. De-odată intră unŭ servitorŭ în sală şi vestesce mitropolitului, că în curtea mitropoliei este o femee bĕtrână din Ardélŭ, care doresce sĕ vorbéscă cu Prea Sfinţia Sa. „Sĕ vie sĕ o vĕḑŭ“, ḑise mitropolitulŭ curiosŭ de a vedé pe cineva din locŭlŭ nascerei sale. Indată intrà o femee bĕtrână, îmbrăcată ţĕrănesce, cu unŭ vĕlŭ pe capŭ, cu o zeche séu ţundră négră, cu fotă séu cătrinţă şi încălţată cu opincĭ. Mitropolitulŭ recunoscêndŭ în'trânsa pe mamă-sa, se scólă dela masă, o sărută, o ia de mână şi o pune în locŭlŭ sĕu, în fruntea mesei, ḑicêndŭ: „Aicĭ este locŭlŭ Dumnitale! Dumneata eştĭ astăḑĭ óspele meu celŭ mai de frunte“. Şi întorcêndu-se către óspeţii uimiţĭ le ḑise: „Da, boerilorŭ! în fruntea mesei, în locŭlŭ meu, trebue sĕ şéḑă aceea, care mĭ-a datŭ viéţă, şi care a săditŭ în sufletulŭ meu, de când eram micŭ, temerea de Dumneḑeu. Dênsa este mama mea, şi mama este totŭ, ce am eu mai scumpŭ pe pământŭ; éră câtŭ pentru înfăţişarea ei ţĕrănéscă, sĕ sciţĭ, că îmbrăcămintea, ce o vedeţĭ pe dênsa, este podóba şi fala sufletului meu.!“

Elisabeta Lopouloff.

Unŭ oficerŭ rusŭ, anume Lopouloff, a fostŭ, deşi nevinovatŭ, trimisŭ în Siberia şi condamnatŭ a'şĭ petrece restulŭ ḑilelorŭ sale în unulŭ din cele mai sĕlbatice locurĭ ale acestei ţĕrĭ înfricoşate. Aicĭ îndura elŭ totŭ felulŭ de rele şi de privaţiunĭ; elŭ nu primia pentru a se hrăni pe sine, pe soţia şi fica sa decâtŭ şése crucerĭ pe ḑi.

Tînĕra Elisabeta, fica sa, era pĕtrunsă de durere vĕḑêndŭ pe tatălŭ sĕu atâtŭ de nefericitŭ. De 14 anĭ, de când sĕrmanulŭ gemea în exilŭ, lipsitŭ de libertate, elŭ nu putea nicĭdecum sĕ se obicĭnuiască cu posiţiunea sa şi supĕrarea sa ajunse acum a se preface în desperaţiune. Vĕḑêndu-lŭ Elisabeta, răsărì în capulŭ ei o idee pe câtŭ de extraordinară, pe atâtŭ de curagiósă: de a călĕtori la St. Petersburgŭ, ca sĕ céră dela împĕratulŭ agraţierea tatălui sĕu. St. Petersburgulŭ este 1000 de milurĭ departe de pustiulŭ, unde gemea Lopouloff; nimenea din acéstă capitală mare nu'lŭ cunoscea, nicĭ nu avea celŭ mai micŭ interesŭ pentru sórtea lui. Elisabeta şi părinţii ei nu avéu nicĭ unŭ banŭ, şi cu tóte astea acéstă admirabilă fiică, punêndu-şĭ tótă încrederea sa în Dumneḑeu, se hotărî a esecuta planulŭ sĕu mântuitorŭ.

Nu cuteza sĕrmana însĕ sĕ vorbéscă către tatălŭ sĕu nimicŭ despre planulŭ ei; dér în sfârşitŭ îndrăsni sĕ'i vorbéscă şi'ĭ ḑise: „Iubite tată te rogŭ dă'mĭ voe sĕ mergŭ la St. Petersburgŭ, sĕ cerŭ graţia împĕratului pentru D-ta; sperŭ, că Dumneḑeu îmĭ va sta într'ajutorŭ spre a'mĭ împlini dorinţa.“

La aceste cuvinte Lopouloff începù a zîmbi, apucà pe juna sa fică de mână o îutórse spre mama sa şi glumindŭ ḑise: „Draga mea, o bună scire! tóte nenorocirile nóstre s'au sfârşitŭ; étă o dómnă, care vrea sĕ mérgă pentru noi la St. Petersburgŭ sĕ vorbéscă cu împĕratulŭ însuşĭ pentru noi“.

— „Ea ar face mai bine, ḑise mama d'a sta colea la lucru decâtŭ a ne povesti astfelŭ de nimicurĭ“. Apoi vĕḑêndŭ pe sĕrmana sa fică plângêndŭ, mamă-sa o îmbrăţişà érăşĭ plângândŭ: „hai de, sĕ mergemŭ îi ḑise ea şi dându-i o pânzăturĕ adause: „tinde masa, apoi te vei ocupa, de visita împĕratului“.

Elisabeta, vĕḑêndŭ că părinţii o iau în rîsŭ nu mai cuteza a vorbi despre proectulŭ sĕu; însĕ ea sĕ gândea mereu acolo şi în rugăciunile sale ruga necontenitŭ pe Dumneḑeu a'lŭ îndupleca pe tatăl-sĕu sĕ'i acórde promisiunea de a pleca.

Trei anĭ după aceea, (era atuncĭ în vêrstă de 18 anĭ) ea reînoi rugămintea sa. Tatălŭ sĕu şi mamă-sa vĕḑură acum, că ea nu glumia, ci vorbia cu tótă seriositatea şi se încercară cu totŭ deadinsulŭ prin sărutările şi lacrămile lorŭ a face sĕ se abată dela proiectulŭ ei.

Déră ea nu încetà cu rugămintele ei şi'i facù în fine sĕ consimtă.

In fine dênsa îşĭ câştigà unŭ paşaportŭ, care nu i se putea refusa, fiind-că ea nu era condamnată cu tatălŭ sĕu dimpreună.

Elisabeta primì binecuvêntarea părinţilorŭ sĕi şi plecà.

Nu avea sĕrmana la sine decâtŭ 5—6 francĭ în banĭ de aramă şi pe lângă aceea ea era singură; déră curagiulŭ generosŭ ce înflăcăra sufletulŭ ei, era mai multŭ ca o comóră şi încrederea ei nemărginită în Dumneḑeu era scutulŭ sĕu ocrotitorŭ, care'i servea ca pază şi escortă.

Ea încercà în acéstă călĕtorie greutăţĭ ne mai pomenite şi dĕdù peste primejdii înspăimântătóre.

Nu cunoscea drumulŭ, pe care avea sĕ mérgă; şi când întreba pe cineva de drumulŭ la St. Petersbugŭ, care era atâtŭ de departe, ómenii cugetau că e nebună şi rîdeau cu toţii; astfelŭ ea era adeseórĭ înşelată în privinţa drumului, care îi făcea călĕtoria şi mai lungă.

Obosită de drumŭ, ea se opri în mai multe sate ca sĕ'şĭ câştige puterĭ şi sĕ primească vre'unŭ micŭ ajutorŭ dela locuitorĭ.

In timpulŭ petrecerei sale în aceste localităţĭ se putù întreţine făcêndŭ servicii de servitóre în casele unde petrecea, măturândŭ în casă, spălândŭ rufele, şi cusêndŭ pentru familiile, la care se afla.

Adeseorĭ sĕrmana era rĕspinsă şi'i se dădéu felurite nume înjurióse şi ea biata se depărta plângândŭ şi atuncĭ chiar şi persónele, carĭ o maltrataseră astfelŭ, atinse de lacrimile şi de ţinuta ei modestă, o chemau înapoi, o primiau în casa lorŭ şi o tratau cu blândeţe.

Intr'o séră o surprinse pe drumŭ o furtună înfricoşată. Ea căuta a se adăposti într'o pădure. Se puse sub unŭ bradŭ pentru a fi ferită de vênturile violente. Aicĭ petrecù sĕrmana fată tótă nóptea espusă torentelorŭ de plóiă rece. În ḑiua viitóre, îngheţată de frigŭ şi mai mórtă de fóme, ajunse la o colibă unde fù bine primită şi unde rĕmase bolnavă mai multŭ timpŭ.

Altădată fù atacată de o cétă de cânĭ, carĭ o încungiurară. Incepù a fugi apărându-se cu bĕţulŭ, ceea ce-i făcù pe aceştia şi mai îndrăsneţĭ. Unulŭ din ei o apucà de rochie şi i-o rupse; ea se aruncà la pământŭ, recomândându-se purtărei de grije a lui Dumneḑeu şi atuncĭ simţì cu spaimă, cum unulŭ dintre aceştĭ cânĭ furioşĭ îşĭ apropià nasulŭ sĕu rece de capulŭ ei pentru a o sfăşia, însĕ Dumneḑeu priveghia asupra sorţii ei: cânii nu-i făcură nicĭ unŭ rĕu; unŭ ţĕranŭ, care trecea p'acolo îi împrăştià.

Intr'o ḑi ea trecea prin o pădure. Nóptea se apropia; ea tremura de frică; fără de veste vĕḑù eşindŭ din pădure nisce ómenĭ; ei erau nisce tâlharĭ, a cărorŭ fisionomiă sĕlbatică o cuprinse de spaimă. Aceştĭ ómenĭ înaintară spre dênsa, o priviră cu unŭ aerŭ sinistru şi o întrebară cu asprime: „ce facĭ acolea“? Elisabeta le rĕspunse cu glasŭ tremurătorŭ „Viu din fundulŭ Siberiei şi mĕ ducŭ la St. Petersburg, ca sĕ cer dela împĕratulŭ graţiă pentru tatălŭ meu“.

Banditii uimiţĭ voiau sĕ scie, câţĭ banĭ are ea pentru a face o călĕtoriă aşa lungă. Ea avea câţĭ-va banĭ de aramă, pe carĭ îi arătà acestora. Convingêndu-se dênşii de nefericirea ei, nu numai că nu-i făcură nicĭ unŭ rĕu, ci îi împărtăşiră încă din provisiunea lorŭ şi îi arătară drumulŭ mai departe.

După ce ajunse cu multe nĕcazurĭ la Kasan (1656 khilometri dela St. Petersburg), unŭ vêntŭ mare, care suflase în timpŭ de mai multe ḑile, grămădise sloii de ghiaţă la ţĕrmurii rîului Wolga. Trecerea peste acestŭ rîu era aprópe imposibilă.

Pasagerii trebuiau sĕ mérgă până la unŭ locŭ cu luntrea şi apoi cu piciorulŭ, sărindŭ din sloi în sloi. Vapórele nu cutezau sĕ mérgă dela o margine la cealaltă. Elisabeta, fără a se teme de periculŭ, voì sĕ între într'unulŭ din bateluri; căpitanulŭ o respinse cu bruscheţă socotindu-o de nebună şi asigurându-o, că ei nu vorŭ permite, ca ea sĕ trécă înainte de a îngheţa rîulŭ cu desĕvêrşire. Ea'i întrebà, câtŭ timpŭ ar trebui sĕ aştepte? Ei rĕspunseră: „Celŭ puţinŭ 15 ḑile“. Atuncĭ ea se hotărî, sĕ trécă cu orĭ-ce preţŭ. „Vĕ rogŭ“ ḑise ea cu voce plângătóre, „în numele lui Dumneḑeu ajutaţi-mĕ sĕ trecŭ rîulŭ. Viu din fundulŭ Siberiei, mĕ ducŭ sĕ rogŭ pe împĕratulŭ sĕ-lŭ agraţieze pe tatălŭ meu, care a fostŭ condamnatŭ fără nicĭ o vină. O Dumneḑeule! drumulŭ este atâtŭ de lungŭ, sĕ mai perdŭ aicĭ încă 15 ḑile!“.

Aceste cuvinte străbătură inima căpitanului. Elŭ prinse pe Elisabeta de mână şi ḑise: „Vin'o cu mine, vreau sĕ facŭ o încercare; póte că voiu isbuti a te trece. D-ta eştĭ o fică bună, care te temĭ de Dumneḑeu şi iubescĭ pe tatălŭ tĕu; cerulŭ sĕ fiă protectorulŭ d-tale“.

Intrară amêndoi în o barcă şi plutiră până la jumĕtatea rîului, apoi neputêndŭ merge mai departe, căpitanulŭ o prinse de umĕrŭ şi merse cu dênsa pe sloii de ghiaţă, icĭ colea sărindŭ dintr'unŭ sloiu într'altulŭ, şi ajunse fără nicĭ unŭ accidentŭ la cealaltă parte a rîului Wolga.

Câtva timpŭ, înainte de sosirea ei la Moscva, sermana Elisabeta nu mai avea nimicŭ, nicĭ banĭ, nicĭ mâncare, şi hainele ei erau rupte şi frigulŭ era teribilŭ, Zăpada era mai gróşă de unŭ metru; când ningea zăpada căḑêndŭ se prefăcea în sloiu şi se părea că plouă ghiaţă, care făcea sĕ nu se pótă distinge cerulŭ de pământŭ.

E cu neputinţă a'şĭ face cineva numai închipuire de primejdiile, preste carĭ a datŭ acéstă generósă fiică, şi cu tóte acestea ea era totdéuna plină de curagiu şi chiarŭ veselă în nefericirea sa: ea cugeta necontenitŭ la Dumneḑeu şi la tatălŭ sĕu, şi acéstă gândire îi dădea totdéuna o putere de necreḑutŭ.

Intr'unulŭ din oraşele aşeḑate în drumulŭ sĕu ea a fostŭ primită într'o mănăstire, a cărei stariţă îi dete două epistole, una pentru o dómnă din Moscva şi cealaltă pentru o dómnă, care locuia în St. Petersburg. Dómna din Moscva o primi pe Elisabeta fórte bine, îi dete câţĭva banĭ de cheltuială şi vestminte noue. Plină de fericire, îşĭ continuà acuma cu bucuriă drumulŭ mai departe, şi ajunse în fine în St. Petersburg, după 18 lunĭ dela plecarea sa din Siberia. Ea era ca perdută în acestŭ oraşŭ imensŭ; în sfârşitŭ descoperì locuinţa Dómnei, la care era recomândată şi care o primi bine în casa sa şi o tratà câtŭ se póte de bine.

Déră cum avea sĕ ajungă până la împĕratulŭ? Acésta era încă cu multŭ mai greu decâtŭ tóte greutăţile, câte le îndurase până acum în drumulŭ sĕu. Când Elisabeta se presentà la porţile palatului împĕrătescŭ şi se rugà sĕ o lase sĕ vadă pe împĕratulŭ, soldaţii o rîseră cu toţii. Ea se depărtà cu totulŭ confusă.

Timpulŭ de douĕ lunĭ îlŭ petrecù ea cu încercărĭ zadarnice. In fine o persónă caritabilă vorbì despre dênsa către femeea unui oficerŭ de gardă. Acésta cunoscea fórte bine pe femeea unui secretarŭ alŭ împărătesei şi o rugà sĕi acorde Elisabetei câteva momente de întrevorbire.

Femeea secretarului consimţi la acésta. Elisabeta se presentà înaintea ei şi-i povesti tótă istoria sa. Acéstă femee generósă fù adêncŭ mişcată şi ḑise: „Escĭ o excelentă fică; Dumneḑeu, care te-a avutŭ până în momentulŭ acesta sub pretecţiunea sa, fii sigură, nu te va părăsi: elŭ se va servi de bărbatulŭ meu, pentru a te face sĕ reuşescĭ.“

Tocma în momentulŭ acesta sosi şi bărbatulŭ sĕu şi dênsulŭ îi promise, că va vorbì cu împĕrătésa încă în ḑiua acésta. Elŭ rugà pe Elisabeta sĕ prânḑéscă la dênsulŭ şi după masă se duse îndată la palatŭ. Impĕrătésa dete ordinŭ, ca Elisabeta sĕ i-se presente încă în séra acésta la 6 óre. Sĕrmana fată nu se aşteptase de fel la atâta bunătate.

Când înţelese scirea acésta biata fată era palidă şi se bolnăvì pentru câtva timpŭ de bucuriă. Apoi îşĭ veni în fire şi'şĭ îndreptà ochii sĕi spre cerŭ plinĭ de lacrimĭ: „O Dumneḑeulŭ meu, ḑise ea, nu în zadarŭ mi-am pusŭ tótă încrederea mea în Tine!“ şi ḑicêndŭ acestea nu încetà de a sĕruta mânile femeei secretarului şi a le uda cu lacrimile sale.

Cătră séră secretarulŭ o conduse la palatŭ. Impĕrătésa primì pe sermana fată cu o extremă bunătate de inimă şi o întrebà despre tóte împrejurările istoriei sale. Elisabeta ḑise cu glasŭ tremurătorŭ numai cuvintele acestea: „O Majestate tatălŭ meu este nevinovatŭ, nu cerŭ dela Majestatea Vóstră alta, decâtŭ sĕ se facă revisiune procesului sĕu şi sĕ i-se facă dreptate“. Impĕrătésa atinsă până la lacrimĭ, lăudă curagiulŭ şi devotamentulŭ ei filialŭ şi'i dete deocamdată 100 bucăţĭ de aurŭ pentru a întêmpina cele dintâiu trebuinţe ale sale

Elisabeta era atâtŭ de recunoscătóre şi atâtŭ de fericită, încâtŭ nu putù mulţămi împărătesei pentru binefacerea primită decâtŭ prin plânsŭ şi suspinurĭ.

Impĕratulŭ la cererea împărătesei ordonà revisiunea procesului lui Lopouloff.

Nevinovăţia lui fù recunoscută în modŭ sĕrbătorescŭ; eliberarea sa din prinsóre fù proclamată. Impĕratulŭ îi acordà o pensiune însemnată, care avea sĕ o primésca şi femea şi fica sa.

(după Barrau.) —p—

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ECONOMIĂ.

Stêrpirea buruienelorŭ.

(Urmare din Nro. 81 alŭ „Gaz. Trans“.)

Buruienele, carĭ se prăsescŭ din răděcinĭ, le putemŭ stêrpi și nimici mai bine și mai ușorŭ pe timpŭ secetosŭ, uscatŭ. De aceea plugarulŭ cu minte sě nu lase sě trécă nicĭ unŭ anŭ secetosŭ fără ca sě-și curățe pămênturile de buruienele, ce se prăsescŭ din răděcinĭ. Dintre buruienele de soiulŭ acesta mai greu și mai cu něcasŭ se póte stêrpi érba cânéscă; răděcinile ei se întindŭ în tóte părțile prin pămêntŭ, se uscă de totŭ anevoie și nu pierŭ de ar sta chiar și o érnă întrégă în mustulŭ de gunoiu.

Buruienele ce se prăsescŭ din sěmênță pierŭ, décă le arămŭ înainte de-a face sěmênță; făcêndŭ însě totŭ astfelŭ și cu buruienele ce se prăsescŭ din răděcinĭ, prin acésta nu le-amŭ stêrpi, ci din contră le-amŭ sporì. Când arămŭ răděcinele ce se prăsescŭ prin răděcinĭ, se taie în mai multe bucățĭ și din tóte bucățelele de răděcinĭ se nascŭ plante nouě. Din acésta urméză, că érba cânéscă și tóte buruienele ce se prăsescŭ din răděcinĭ le putemŭ numai astfelŭ stêrpi și nimici, décă delăturămŭ răděcinele lorŭ din pămêntŭ. Acésta o facemŭ așa, că arămŭ pămêntulŭ de repețite orĭ la adêncime diferită, și după fiiesce care arătură grăpămŭ bine cu o grapă, care pětrunde adêncŭ, ca sě scótemŭ tóte răděcinele la suprafață. Răděcinele scóse la suprafață le putemŭ lăsa sě se usce pe locŭ numai pe timpŭ fórte caldŭ și secetosŭ; pe timpŭ umedŭ însě nicĭ decum, fiindŭ-că ele prindŭ érășĭ răděcinĭ. Mai bine este, ca sě le adunămŭ și sě le ducemŭ de pe locurĭ.

Când vremŭ sě stêrpimŭ de pe locurĭ buruienele ce se prăsescŭ din sěmênțe, pămêntulŭ nu este iertatŭ a-lŭ ara din nou până atuncĭ, până când nu înverdesce bine; la stêrpirea buruienelorŭ ce se prăsescŭ din răděcinĭ, purcederea acésta nu este bună și nu este iertatŭ a-o întrebuința. Din contră este bine și se recomandă a ara pămêntulŭ, décă ne iartă împrejurările, de douě orĭ după olaltă și anume odată mai adêncŭ, și după fiesce-care arătură trebue sě grăpămŭ ca sě delăturămŭ răděcinile din pămêntŭ.

Érba cânéscă spălată ne dă nutrețŭ fórte bunŭ pentru vite, ér tăiată měruntŭ și amestecată cu nutrețŭ mai rĕu îlŭ face și pe acesta gustuosŭ, fiind-că ea conține fórte multŭ zaharŭ și este dulce.

Troscoțelulŭ este o buruiană, care nu se póte nimici prin lucrarea pămêntului, și face pagube fórte marĭ pe locurile cultivate cu trifoiu. Din pricina acésta nu putemŭ încheia articululŭ despre stêrpirea buruienelorŭ fără de a vorbi ceva și despre stêrpirea și nimicirea troscoțelului.

Troscoțelulŭ este o plantă semi-parasitică, adecă o plantă, ale căreia sěmênțe trebue sě ajungă mai ântêiu în pămêntŭ, ca sě încolțéscă și sě facă cotóre lipsite de frunțe. Cotórele lui subțirĭ și slabe crescŭ și se întindŭ pe pămêntŭ până când dau de unŭ firŭ de trifoiu; se încolăcescŭ pe cotorulŭ trifoiului aprópe de pămêntŭ mai de multeorĭ și se înfășură în jurulŭ lui până în vêrfŭ. Infășurându-se troscoțelulŭ în jurulŭ trifoiului, cotórele lui prin răděcinĭ, care se îngăurescŭ în tóte cotórele trifoiului, îi răpescŭ totŭ suculŭ nutritorŭ și trifoiulŭ se uscă.

Troscoțelulŭ pe la noi nu cresce sělbaticŭ, elŭ a fostŭ adusŭ la noi dimpreună cu sěmênța de visdeiu și de trifoiu din țĕrĭ strĕine, și astădĭ se rĕspândesce pe pămênturile cu trifoiu și visdeiu din ce în ce mai tare. Ca sě ferimŭ pămênturile nóstre de troscoțelŭ, mai întâiu trebuie sě fimŭ cu băgare de sémă, ca sě nu'lŭ sěmĕnămŭ, adecă sě ne câștigămŭ o sěmênță curată și neamestecată cu grăunțe de troscoțelŭ. Acésta însě nu este lucru așa de ușorŭ, fiind-că sěmênțele cele micĭ ale buruienei acesteia numai cu greu le putemŭ despărți de sěmênțele trifoiului și ale visdeiului, și cu ochii liberĭ abia le putemŭ deosebi unele de altele. Décă privimŭ însě la ele prin o sticlă măritóre, prin o așa numită lupă, le putemŭ ușorŭ deosebi unele de altele. Sěmênța troscoțelului este gălbuie séu galbină, sură și palidă, ér nu strălucitóre ca sěmênța trifoiului! la suprafață este puțintelŭ buburósă și puținŭ cam aspră. Ea este mai mică decâtŭ sěmênța trifoiului albŭ, are formă aprópe rotundă, dér totușĭ este puținŭ cam turtită și încornurată.

Cu tóte acestea nicĭ sěmênța curată nu ne scutesce pe deplinŭ de troscoțelŭ, elŭ se ivesce și în pămênturile sěmĕnate cu sěmênță de trifoiu curată și câte odată se ivesce chiar după mai multĭ anĭ pe pămênturile sěmĕnate mai de multŭ cu trifoiu; în casurile acestea troscoțelulŭ n'a pututŭ ajunge nicĭdecum dimpreună cu sěmênța de trifoiu în pămêntŭ, fiind-că atuncĭ s'ar fi ivitŭ deja mai de de multŭ. In amêndouě casurile amintite aicĭ semênța troscoțelului a fostŭ adusă pe locurĭ de pasĕrĭ, care au mâncatŭ sěmênța și au dat'o afară nemistuită.

Décă vedemŭ uneorĭ locurile acoperite în parte séu copleșite cu totulŭ de troscoțelŭ, paguba ce ni-se pricinuesce prin acésta o meritămŭ pe deplinŭ; troscoțelulŭ se póte stêrpi ușorŭ și numai nepăsarea și lenea nóstră este de vină, că au ajunsŭ lucrurile atâtŭ de departe, și pentru acésta trebue sě fimŭ pedepsițĭ.

Regula cea dintâiu și de căpetenia, pe care avemŭ s'o urmămŭ la stêrpirea troscoțelului, este aceea, care amŭ amintit'o mai înainte și pe care trebue s'o avemŭ în vedere la stêrpirea tuturorŭ buruienelorŭ: *sě stingemŭ focŭlŭ îndată ce începe a arde*, adecă sě nimicimŭ troscoțelulŭ îndată ce se ivesce într'unulŭ séu în mai multe locurĭ. Décă nu facemŭ așa, unŭ singurŭ grăunte de sěmênță de troscoțelŭ póte nimici totŭ trifoiulŭ de pe câmpŭ. Fiesce-care cotorŭ alŭ troscoțelului, care s'a înfășuratŭ în jurulŭ unui firŭ de trifoiu, formézā începêndŭ dela răděcina lui de-deasupra până în vêrfŭ o plantă de sine stătătóre și póte dăinui, póte trăi neatârnată de partea cotorului, care se află dincolo de răděcină. In modulŭ acesta troscoțelulŭ se lățesce, se rĕspândesce în cercŭ în tóte părțile din ce în ce mai tare chiar și décă s'au nimicitŭ părțile cotorului ce se află de ceealaltă parte a răděcinei.

Vrêndŭ a nimici troscoțelulŭ, este neîncunjuratŭ de lipsă, ca sě cercetămŭ nu numai câtŭ de departe s'a lățitŭ elŭ pe trifoiu, ci trebue sě cercetămŭ și câtŭ de departe s'a întinsŭ pe pămêntŭ. Cercetândŭ astfelŭ, de multe-orĭ vomŭ afla, că troscoțelulŭ s'a întinsŭ pe pămêntŭ în depărtare de unŭ metru și încă și mai bine dela loculŭ unde se vede înfășuratŭ pe firele de trifoiu, ba décă trifoiulŭ este mai răruțŭ se întinde încă și mai departe. Din pricina acésta nu ne putemŭ ajunge scopulŭ, décă cosimŭ numai firele de troscoțelŭ până în vêrfŭ și décă nimicimŭ troscoțelulŭ numai aicĭ, ci este de lipsă ca sě tăiemŭ totŭ trifoiulŭ până unde se mai vědŭ cotóre de troscoțelŭ întinse pe pămêntŭ și sě-lŭ nimicimŭ în tótă întinderea acésta.

Pentru stêrpirea troscoțelului se recomandă și se întrebuințéză o mulțime de mijlóce. Acestea tóte ajută, décă le întrebuințămŭ la timpŭ și scimŭ cum sě umblămŭ cu ele. Troscoțelulŭ îlŭ putemŭ nimicì prin focŭ, prin sărurĭ tarĭ și în fine prin aceea, că îlŭ înăduși mŭ; mijloculŭ din urmă este mai simplu și pe lângă acésta este folositorŭ și din altŭ punctŭ de vedere.

Orĭ ce mijlocŭ amŭ întrebuința la stêrpirea troscoțelului, înainte de tóte este de lipsă, ca sě cosimŭ trifoiulŭ atacatŭ de troscoțelŭ și pentru-ca sěmênța cóptă a troscoțelului sě nu pótă ajunge érășĭ în pămêntŭ, este bine, ca sě-lŭ ardemŭ. După-ce amŭ cositŭ și amŭ dusŭ trifoiulŭ de pe locŭ, cercămŭ mai întâiu cu o greblă de ferŭ sě desfășurămŭ și sě rumpemŭ troscoțelulŭ de pe trifoiu.

Décă avemŭ sě nimicimŭ troscoțelulŭ prin focŭ, tindemŭ pe loculŭ atacatŭ paie în grosime de o palmă, le stropimŭ puținŭ cu petroleu și le aprindemŭ. Troscoțelulŭ se arde și se nimicesce, ér trifoiulŭ cresce din nou.

Sarea de rêndŭ și vitriolulŭ de aramă, disolvate (topite) în apă, încă nimicescŭ troscoțelulŭ, udândŭ cu ele locurile cuprinse de troscoțelŭ; dér mijlócele acestea întrebuințate în măsură pré mare, potŭ fi stricăcióse și pentru trifoiu, și mai cu sémă este stricăciósă sarea. De aceea este mai bine, ca sě înăduși mŭ troscoțelulŭ prin alte lucrurĭ, care pentru trifoiu nu numai că nu suntŭ stricăcióse, ci din contră îi prindŭ bine și-lŭ facŭ sě créscă mai tare și mai frumosŭ. Astfelŭ de lucrurĭ suntŭ gunoiulŭ și cenușa de lemnŭ, pe care le tindemŭ preste locurile cuprinse de troscoțelŭ în o pătură atâtŭ de grósă, ca sě acopere pe deplinŭ cotórele troscoțelului. Mijlócele acestea au fostŭ întrebuințate cu bunŭ succesŭ la stêrpirea troscoțelului din partea mai multorŭ plugarĭ, carĭ pe lângă acésta au avutŭ totŭ odată și o recoltă bună de trifoiu, fiind-că pămêntulŭ s'a gunoitŭ.

Unii susținŭ, că troscoțelulŭ se póte înăduși, décă îlŭ acoperimŭ și numai cu pămêntŭ.

Troscoțelulŭ îlŭ putemŭ înăduși pe deplinŭ prin unulŭ séu prin altulŭ din mijlócele amintite mai susŭ numai atuncĭ, décă n'a făcutŭ încă sěmênță; în casulŭ contrarŭ este de temutŭ, că troscoțelulŭ totŭ nu piere, deși i-amŭ nimicitŭ cotórele, pentru-că sěmênța lui aflătóre în pămêntŭ încolțesce din nou. Din pricina acésta se recomandă a folosì înăușirea numai atuncĭ, când troscoțelulŭ n'a făcutŭ încă sěmênță. Décă sěmênța troscoțelului este deja cóptă, în totŭ casulŭ este mai bine a'lŭ stêrpì prin focŭ, fiind-că focŭlŭ nimicesce și sěmênțele, ce au picatŭ pe pămêntŭ.

Tóte mijlócele cu care putemŭ nimici și stêrpì troscoțelulŭ, se potŭ întrebuința ușorŭ și fără multe spese, decĭ le aplicămŭ îndată ce se ivescŭ cele dintâiu urme de troscoțelŭ. Décă însě troscoțelulŭ s'a înmulțitŭ din causa lenii plugarului și s'a lățitŭ peste o mare parte a locului cultivatŭ cu trifoiu, nu ne rĕmâne alta de făcutŭ, decâtŭ sě arămŭ pămêntulŭ din nou. (După Dr. Löll.)

Cestiunĭ pedagogice.

Pentru ca unŭ învĕțătorŭ sě pótă fi pururea în curentŭ cu ideile, ce se cultivă în ramura sa, este neapĕratŭ de lipsă ca sě se ocupe cu cetirea cărțilorŭ speciale pedagogice. Nu este destulŭ ca unŭ învĕțătorŭ sě fi terminatŭ o școlă, nu este destulŭ ca elŭ sě-și aibă postulŭ sĕu sigurŭ, pentru a puté dice că'și îndeplinesce funcția sa de dascălŭ și luminătorŭ alŭ poporului. Trebue adevĕratulŭ învĕțătorŭ sě se pună în curentŭ cu tóte progresele ce se facŭ pe terenulŭ instrucțiunei, trebue sě-și premenéscă ideile și sě-'și înmulțéscă cunoscințele. Fiindŭ învĕțătorulŭ dela sate în cele mai multe casurĭ avisatŭ la sine însușĭ, nu va avé cu cine sě discute, nu va avé prilejŭ sě audă lucrurĭ nouě, și astfelŭ pe lângă tótă hărnicia sa va rĕmâné îndĕrĕptŭ, căcĭ elŭ va face din anŭ în anŭ unŭ estrasŭ din cunoscințele aduse dela școlă și aceste estrase vorŭ fi cu atâtŭ mai slabe, cu câtŭ a trecutŭ mai multŭ timpŭ dela eșirea sa din școlă.

Cum am disŭ și la începutŭ, unŭ învĕțătorŭ adevĕratŭ trebue sě se îndeletnicéscă cu cetitulŭ cărțilorŭ bune, de unde sě scótă din vreme în vreme materialŭ nou, pentru primenirea, lămurirea și înmulțirea cunoscințelorŭ sale. De multe orĭ însě este aprópe peste putință ca învĕțătorii noștri sě citéscă cărțĭ speciale, și acésta *cu deosebire că ei nu cunoscŭ destulŭ de bine* limbile străine și pe de altă parte noi suntemŭ încă prea sĕracĭ în literatura pedagogică și de aceea nu'i rĕmâne altă cale deschisă învĕțătorului, decâtŭ ca sě-și procure o fóiă pedagogică, sě o aibă la îndĕmână pentru a'și puté controla și înmulți ideile în sfera sa de activitate. Amŭ vĕdutŭ de multeorĭ învĕțătorĭ, carĭ nepricepêndŭ pe deplinŭ o limbă, s'au afundatŭ pré tare în literatura pedagogică, așa încâtŭ cu timpulŭ s'au cufundatŭ cu totulŭ în marea sciinței pedagogice, și când s'a vĕdutŭ érășĭ la maidanŭ, s'a pomenitŭ mai încurcatŭ ca până acum. Tocmai aicea se află rĕulŭ la multĭ, carĭ s'apucă sě citéscă cărțĭ pedagogice cu titlurĭ frumóse, dér menite pentru unŭ publicŭ cu mai multă pregătire, și astfelŭ o mulțime de cestiunĭ rĕmânŭ nelămurite. Étă dór necesitatea de a avě foi pedagogice românescĭ pentru a face și învĕțătorilorŭ noștri mai accesibile ideile de acéstă natură, pentru a-le înmulți cunoscințele și a'i ține în curentŭ chiar și cu progresele sciinței.

Incercărĭ de natura acésta s'au făcutŭ mai multe, dér dintre tóte „Școla și Familia“ când a fostŭ sub redacția D-lorŭ prof. A. Bârseanŭ și I. Popea, ajutorațĭ fiindŭ și de câțiva prietinĭ, carĭ se interesau de cestiunile școlare, ni-se pare că nimerise tonulŭ pentru a ține în curentŭ pe ómenii de școlă cu cestiunile pedagogice, științifice și chiar beletristice. Fóia nu s'a pututŭ susține din singura pricină, că dascălii noștri n'au datŭ sprijinulŭ de lipsă și potŭ dice au contribuitŭ prin acésta la unŭ mare rĕu pentru ei, căcĭ nu'mĭ potŭ închipui unŭ dascălŭ fără sě aibă o fóiă pedagogică în casă, decâtŭ tocmai ca pe unŭ pusnicŭ care s'a isolatŭ de lume, căcĭ astfelŭ este isolatŭ și unŭ dascălŭ, care nu cetesce, de ideile nouě, ce se ivescŭ pe tóte terenurile.

Pe unŭ învĕțătorŭ, care nu are dorința de a se informa despre progresele pedagogice, îlŭ privescŭ ca cum ar fi elŭ însușĭ duşmanulŭ sĕu, ca cum elŭ însușĭ ar vré sě rĕmână înapoi, sě'și facă din anŭ în anŭ estrase, în multe casurĭ, din puținele cunoștințe, ce le-a primitŭ în școlă, astfelŭ ca cu timpulŭ sě ajungă unŭ omŭ rĕmasŭ îndĕrĕtŭ de cealaltă lume, care se ocupă cu școla. *Unŭ lucru sě nu'lŭ uite învĕțătorii noștri, că pentru a da altuia ceva trebue sě ai tu însu-ți.*

E ceva nenaturalŭ, și unŭ fenomenŭ care te face sě desperezĭ, când vedĭ că învĕțătorimea nóstră nu este încă în stare a susține ea singură foi de specialitate bine întocmite, și când vedĭ cu câtă nepăsare privescŭ unii din ei acéstă cestiune.

Decĭ și cu acestŭ prilejŭ atragŭ luarea aminte a învĕțătorimei asupra fóiei pedagogice „*George Lazarŭ*“, care apare în Bêrladŭ (România), sub redacția unui comitetŭ de profesorĭ dela școla pedagogică de acolo și sub direcțiunea d-lui prof. preparandialŭ S. M. Haliță, fostŭ elevŭ alŭ pedagogiului lui Dittes în Viena.

Din acea revistă pedagogică s'a reprodusŭ și în „Gaz. Trans“. câte ceva, ca d. e. „tactulŭ pedagogicŭ“, care a fostŭ fórte bine aprețiatŭ de ómenii specialĭ, precum și câteva notițe relative la cestiunile învĕțămêntului. In numita fóiă s'a publicatŭ în anulŭ trecutŭ (*căcĭ cu luna Maiu se începe abonamentulŭ pe anulŭ III-lea*) mai multĭ articolĭ fórte instructivĭ, atâtŭ în materiă purŭ pedagogică, câtŭ și în materiă scientifică.

S'au publicatŭ de asemenea studii cu privire la localele de învĕțămêntŭ, studii higienice și în fine s'a întrodusŭ, sub o rubrică nouă, literatura poporală. Fóia „George Lazarŭ“ mi se pare e singura fóie de specialitate, care urmăresce sistematicŭ cestiunile pedagogice și care dă locŭ și la discuțiunĭ ce suntŭ puse la ordinea dilei, în conferințele didactice.

Ne pare bine vĕdêndŭ, că confrații noștri dela Bêrladŭ dau atențiune și cestiunilorŭ scolare, carĭ ne privescŭ pe

BCU Cluj / Central University Library Cluj

noi cei de dincóce și credemŭ, că décă numita fóie va fi mai bine îmbrăţișată ca până acum, se va interesa de cele mai diferite materii pedagogice instructive pentru învĕţătorime.

Depinde dela învăţătorime, décă asigură séu ba esistenţa foilorŭ pedagogice românescĭ, una însĕ sĕ nu pérdă din vedere, că sprijinindŭ o fóie de specialitate, contribue la desvoltarea literaturei pedagogice și se cultivă pe sine însașĭ.

F.

Din traista cu minciunile.

Ţiganulŭ la têrgŭ.

Unŭ Ţiganŭ mergea la têrgŭ. Pe drumŭ se întêlnì cu unŭ Românŭ și se învoiră, ca sĕ mérgă mai încolo împreună. Merseră ei, câtŭ merseră, când dela o vreme ce ḑice Ţiganulŭ?...

„Mo Românico, ce sĕ ne mai ostenimŭ noi de giaba până în orașŭ!... Hai sĕ ne așeḑămŭ aicea și sĕ facemŭ têrgŭ, că dór' ne-omŭ pricepe noi la atâta lucru!“

Românulŭ se învoì, și fiindŭ ostenitŭ de drumŭ, cum se puse josŭ, și adormì. Ţiganulŭ dracului se făcŭ, că moţăe și elŭ, până când vĕḑŭ, că Românulŭ a adormitŭ cum se cade. Atuncĭ se sculă încetinelŭ și punêndŭ mâna pe traista Românului, scóse merindea, ce se afla în ea, și aci, aci îi dete fălcĭ, de nu mai rĕmase din tótă merindea nicĭ o fărîmitură. După aceea se întinse pe pajiște, cu burta la sóre, și încercă sĕ tragă și elŭ unŭ puiu de somnŭ.

Deșteptându-se Românulŭ și vĕḑênd, că traista e gólă, întrebă pe Ţiganŭ, că de ce i-a mâncatŭ merindea?

„Da ce te legĭ de mine, Românico“, rĕspunse hoţulŭ de Ţiganŭ, „că dóră têrgu ăsta e mare!... Cine scie, cine s'o fi făcutŭ stăpânŭ pe merindea ta!“

Românulŭ nu ḑise deocamdată nimica, ci arătându-se mulţămitŭ cu rĕspunsulŭ cioroiului, se făcŭ, că se culcă ĕră. Creḑêndŭ, că l'a înfundatŭ pe Românŭ, Ţiganulŭ se culcă și elŭ acum fără nicĭ o grijă, și sătulŭ, cum nu mai fusese elŭ de multă vreme, îndată începŭ sĕ sforăie, de gândeai, că mână la pădure porcii din șapte sate.

Cum băgà de sémă Românulŭ, că faraonulŭ dórme dusŭ, apucà în grabă bĕţulŭ, cu care se sprijinea la drumŭ, și japŭ! japŭ! îi trase vre-o câte-va, de se făcură totŭ dungĭ vinete pe spatele grangorului

„Ce mĕ baţĭ, Românico?“ întrebà Ţiganulŭ, sculându-se în picióre ca fulgerulŭ de repede.

„Tacĭ dracului ciórà, că dóră têrgu ăsta-i mare!... Ce sciu eu, cine șĭ-o fi prinsŭ mintea cu tine!“

Ţiganulŭ la votritŭ.

Unŭ feciorŭ trimise pe unŭ unchiu alŭ sĕu într'altŭ satŭ, ca sĕ peţéscă o fată bogată, Elŭ îi dete de tovarășŭ pe unŭ vecinŭ. care era din némulŭ lui Faraonŭ, ca sĕ pue și elŭ vre-o vorbă bună.

După-ce votrii ajunseră la loculŭ cu noroculŭ, părinţii fetei începură sĕ întrebe ce felŭ de omŭ e feciorulŭ și ce avere are.

„Nepotulŭ meu are doi boi“, rĕspunse unchiulŭ feciorului.

„Ba patru“! îndreptà Ţiganulŭ, care voia sĕ-'șĭ laude vecinulŭ cu orĭ și ce preţŭ.

„Mai are și doi cai“.

„Ba patru“! grăì și de astă-dată Ţiganulŭ.

„Și o sută de oi“.

„Ba două sute“!

„Dér de-unŭ ochiu nu prea vede bine“.

„Ba de amêndoi“! îndreptà Ţiganulŭ, gândindŭ, că cine scie, cum șĭ-a lăudatŭ vecinulŭ de bine.

Sandu.

MULTE ȘI DE TOATE.

Este o prostiă:

a pierde banĭ în cărţĭ și a se supĕra pentru acésta, —

a întreba pe editorulŭ unui ḑiarŭ nou despre numĕrulŭ abonenţilorŭ, —

a aștepta dela unŭ redactorŭ, ca sĕ rĕspundă cu întórcerea poștei, —

a întreba pe unŭ birtașŭ, décă are vinŭ bunŭ, —

a presupune că recensenţii cetescŭ mai multŭ decâtŭ titula cărţii, care o laudă séu o hulescŭ, —

a'șĭ spune tóte tainele inimii sale și a aștepta dela alţii, ca sĕ nu le împărtășéscă prietinilorŭ lorŭ, —

a sloboḑi unŭ hoţŭ din temniţă și a cere dela elŭ, ca sĕ se hrănéscă în modŭ cinstitŭ, —

a lăuda înaintea drăguţii frumseţea prietinei ei, —

a fi de cincĭ-ḑecĭ de anĭ și a se îndoi, décă se potŭ întêmpla astfelŭ de lucrurĭ, și altele asemenea lorŭ.

Când îi este iertatŭ sĕ fure?

Unŭ advocatŭ avea sĕ apere înaintea judecătoriei pe doi pungașĭ, dintre carĭ unulŭ furase în ḑiua mare, ér celălaltŭ în restimpulŭ nopţii. In vorbirea sa de apĕrare ḑise advocatulŭ: Domnulŭ procurorŭ a adusŭ contra clientului meu celui dintâiu ca împrejurare apăsătóre (agravantă), că a furatŭ la lumina ḑilei cu o obrăsniciă nespusŭ de mare. Acum duméalui aduce érășĭ ca împrejurare apĕsătóre pentru cestălaltŭ clientŭ alŭ meu, că a furatŭ în timpulŭ nopţii. Intrebŭ dér pe d-lŭ procurorŭ: „Când îi este iertatŭ ștrengarului sĕ fure?“

Orĭ vorbescĭ tu orĭ mĕ lașĭ sĕ vorbescŭ eu.

Renumitulŭ advocatŭ Maître Cazeneuve, din Toulouse în Francia, merse într'una din ḑile la tribunalŭ. Cânele lui, Azorŭ, avŭ plăcerea sĕ-lŭ însoţéscă, și M. Cazeneuve, care nu putea face nimica contra voiei vișlei sale, nu i-se împotrivise. Ajungêndŭ la tribunalŭ, Azorŭ se așeḑà în capulŭ băncii, unde ședeau advocaţii, ér stăpânulŭ sĕu îșĭ începŭ vorbirea de apĕrare. Din nenorocire advocatulŭ venì în focŭ, și începŭ sĕ vorbéscă cu voce tare. Azorŭ, care póte că nu putea suferi larma, începŭ sĕ latre, arătându-șĭ prin acésta nemulţămirea. Maître Cazeneuve îșĭ întrerupse vorbirea, se întórse cătră câne și îi ḑise: „Azorŭ! Fă-mĭ plăcerea și tacĭ!“ Azorŭ tăcŭ, dér nu multŭ timpŭ. Advocatulŭ vorbindŭ érășĭ cu voce tare, vătămà prin acésta nervii simţitorĭ ai cânelui sĕu, care începŭ acum din nou sĕ latre și încă atâtŭ de tare, încâtŭ nicĭ vorbă nu mai putea fi de apĕrare. Advocatulŭ, perḑêndu-șĭ tótă răbdarea, se adresà nĕcăjitŭ cătră câne cu cuvintele: „Auḑĭ Azorŭ! Așa nu mai póte merge; séu vorbescĭ tu, séu mĕ lașĭ pe mine sĕ vorbescŭ!“

Traducerea Mahabharatei.

Unŭ literatŭ din Bengal, Prataja Chandra, s'a apucatŭ sĕ traducă în englezesce Mahabharata, marea poemă sanscrită; șĭ-a consacratŭ viéţa și averea pentru acéstă operă și a ajunsŭ sĕ facă aprópe pe jumătate opera acésta colosală (poema în cestiune cuprinde 200,000 versurĭ). Fiind-că se află acuma cu mijlócele sfârșite, a făcutŭ apelŭ la persónele, carĭ se intereséză de acéstă lucrare, și sir Frederic Robert, comandantulŭ capŭ alŭ armatei din India, i-a acordatŭ patronagiulŭ sĕu pentru a culege subscrierĭ în lumea învĕţată.

Muștele.

Deși uricióse și secante, totușĭ le ţinea póte fiecare omŭ de nisce fiinţe nevătămătóre. S'a constatatŭ însĕ în timpulŭ din urmă, că ele suntŭ marĭ dușmane ale omului, fără însĕ de-a scì ele de rolulŭ ce'lŭ jócă. Prin nouĕ cercetărĭ de-a afla causa bólelorŭ contagióse, s'a descoperitŭ misteriósa influinţă a muștelorŭ. Mai ântâiu li-s'a atribuitŭ, că ele transpórtă frigurile galbine, după aceea au găsitŭ doi fisiologĭ francesĭ că muștele transpórtă și oftica, gustândŭ din materia ce o aruncă bolnavulŭ tușindŭ afară și o ducŭ mai departe. Mediculŭ americanŭ Dr. Hove a constatatŭ, după cum aflămŭ, în timpulŭ din urmă, că muștele suntŭ purtătórele de infecţiunĭ și la multŭ temuta bólă de ochĭ egipténă.

Calendarulŭ săptămânei

APRILIE are 30 ḑile. Prierŭ.

1889 Ţilele săptăm.	Călendarul Iulianŭ	Calend. Gregorian	Sórele răsare	Sórele apune
Dum.	23 (†)M. Muc. George	5 Pius	4. 44	7. 16
Lunĭ	24 S. M. Sava Stratil.	6 Ioan P.	4. 42	7. 18
Marţĭ	25 S. Ap. și Ev. Marcu	7 Stanislau	4. 41	7. 19
Mercurĭ	26 S. Muc. Vasile	8 Michail	4. 40	7. 20
Joi	27 S. Muc. Simeon	9 Gregoriu	4. 38	7. 22
Vinerĭ	28 Apost. Iason	10 Gordian	4. 36	7. 24
Sâmb.	29. SS. 9. M. din Chizic	11 Adolf	4. 35	7. 25

Têrgurile din Ardealŭ și Ungaria propriă.

Dela 1—15 Maiu inclusivŭ: In 1 Deva, Corond, Someș-Gorosleŭ, Lăpușulŭ ung., Chezdi-Oșorheiu. (Soborșinŭ, Baia mare). 2. Huedinŭ, Berţcu. 3. Ghernesig, Boroșnĕulŭ mare. (Biserica albă). 4. Trăscău, Coloș-Monoștur. (Beiușŭ). 5. Bistriţa. 6. Ciuculŭ de josŭ, Micăsasa. 7. (Mișcolţŭ). 9. Iara. 12. Chendi-Lona. 13. Becleanŭ, Mănărade, Uzonŭ. 14. Covasna, Chizdŭ. (Esperieș). 15. Năsĕudŭ. (Dunavechi, Becicherec, Timișóra.

In România și Bucovina: 7. Pétra, Câmpulŭ, Segarcea, Têrgu-Jiului. 9. Câmpu-lungŭ, 12 Runcŭ.

Têrgulŭ de rîmătorĭ din Steinbruch. La 30 Apr. n. starea rîmătorilorŭ a fostŭ de 153.827 capete, la 30 Apr. au întratŭ 2278 capete și au eșitŭ 1300, rĕmânêndŭ la 33 Apr. unŭ numĕrŭ de 155.805 capete. — Se notéză: marfă *ungurérscă* veche, grea dela 53 până la 54 cr.— marfă *ungurésca* tinĕră grea dela 55½ cr. până la 56½ cr., *de mijlocŭ* dela 54 cr. până la 55 cr, —*ușórŭ* dela 52 cr. până la 53 cr.—*marfă ţĕrănéscă* grea dela— —până la —— cr. — *de mijlocŭ* dela 53 până la 54 cr. —*ușórŭ* dela 51 cr. până la 52 cr. — *Marfă de România*, de *Bákony* grea dela— cr. până la — cr. transito mijlociă grea dela — cr. până la — cr. însĕ transito ușóră dela — cr. până la — cr. transio dto ţepósă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlociă dela — cr. până la — cr. *Marfă sérbéscă* grea dela 52½ 53½ cr. transito mijlociă grea dela 51½ 52 cr. transito ușóră dela 50—51 cr.— Porcĭ îngrășaţĭ de unŭ anŭ dela — cr. până la — cr., îngrășaţĭ cu cucuruzŭ dela — cr. până la — cr., îngrășaţĭ cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cântăriţĭ la gară cu 4½.

Bursa de mărfurĭ din Budapesta dela 1 Maiu 1889

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilgr. dela	Preţul per 100 chilgr. până
Grâu Bănăţenescŭ	—	—.—	—.—
Grâu dela Tisa	79	7.25	7 30
Grâu de Pesta	79	7 20	7.25
Grâu de Alba-regală	79	7 25	7.30
Grâu de Bácska	79	7.25	7.30
Grâu ung. de nordŭ	79	7 20	7.25

Sĕminţe vechĭ orĭ neuĕ	soiulŭ	Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilgr. dela	Preţul per 100 chilgr. până
Sĕcară	——	70—72	5.90	6.10
Orzŭ	Nutreţŭ	60.62	5.90	6.30
„	de vinars	62.64	6 50	7.10
„	de bere	64.66	7.35	7.15
Ovĕsŭ	—	39.41	5.35	5.80
Cucuruzŭ	bănăţ.	75	4.75	4.75
„	alt soiu	73	4.55	4.65
„	„	—	—.—	—.—
Hirișcă	„	—	—.—	—.—

Producte div.		Soiulŭ	Cursulŭ dela	Cursulŭ până
Preţulŭ pe 100 chilograme.	Sem. de trif.	Luţernă ungur.	—.—	—.—
	—	francesă	—.—	—.—
	—			
	„	roșiă	44.—	52.—
	Oleu de rap.	rafinatŭ duplu	37.—	37.25
	Oleu de in		6.50	6.60
	Uns. de porc	dela Pesta	63.—	63.50
		dela ţĕră	— —	— —
	Slănină „	svĕntată	52.—	53.—
		afumată	59.50	60.50
	Sĕu „		29 —	30.
	Prune	din Bosnia în buţĭ	8.—	8.25
		din Serbia în sacĭ	7·75	8.—
	Lictarŭ „	slavonŭ nou		
		bănăţenescŭ		
	Nucĭ „	din Ungaria		
	Gogoșĭ	ungurescĭ		
		sêrbescĭ		
	Miere „	brută		
		galbină strecurată	——	—.—
	Ceară „	de Rosenau	118.	120.
	Spirtŭ	brutŭ	14.25	14.55
	„	Drojdiuţe spirtde	18 —	18.50

Cursulŭ losurilorŭ private din 1 Maiu

	cump.	vinde
Basilica	9 55	9.85
Creditŭ	—.—	—.—
Clary 40 fl. m. c.	63.75	64.25
Navig. pe Dunăre	—.—	140.—
Insbruck	28.—	29.—
Keglevich	—.—	—.—
Krakau	26.75	27.25
Laibach	26.50	27.—
Buda	63.75	64.75
Pallffy	62.50	63.25
Crucea roșie austr.	—.—	—.—
dto ung.	13.20	13.60
dto ital.	17.20	17.50
Rudolf	21.—	21.50
Salm	64.50	65.50
Salzburg	29.50	30.—
St. Genois	65.—	66.—
Stanislau	—.—	40.—
Trieitine 4½% 100 m. c.	—.—	158.—
dto 4% 50	—.—	76.—
Waldstein	45.—	46.—
Windischgrätz	58.75	59.75
Sêrbescĭ 5%	36.—	36.50
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	113.75	114.50

Cursulŭ pieţei Brașovŭ

din 4 Maiu st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.30	Vênd.	9.33
Argintŭ românescŭ	„	9.25	„	9.30
Napoleon-d'orĭ	„	9.36	„	9.39
Lire turcescĭ	„	10.60	„	10.70
Imperialĭ	„	9.60	„	9.70
Galbinĭ	„	5.50	„	5.52
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescĭ	„	126.—	„	127.—

Discontulŭ 6½—8% pe anŭ.

Bursa din Bucurescĭ din 2 Maiu

Valorĭ	%	se cump.
Rentă română perpetuă 1875	5%	96.½
Renta română amortisabilă	5%	96.½
dtto	4%	90.—
Renta rom. (rurale convertite)	6%	101.—
Oblig. de statŭ C. F. Române	6%	—.—
idem idem	5%	—.—
Imprumutulŭ Openheim 1866	8%	—.—
Imprumutulŭ Oraș. Bucurescĭ	5%	88.½
idem idem din 1884	5%	—.—
Impr. or. B cu prime Loz. fr. 20	—	57.—
Credit fonciarŭ ruralŭ	7%	104.½
idem idem	5%	97.—
Credit Fonc. Urb. din Bucurescĭ	7%	104.⅝
idem idem	6%	102.—
idem idem	5%	94.¾
Credit Fonc. Urban din Iașĭ	5%	82 ½
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	235.—
	V. N.	
Banca Nație. ult. div. 78.15	500	952.
Dacia-România ult. div. 24 lei	200	—.—
Nationala de asig. ult. div. 18 lei	200	—.—
Banca Rom. ult. div. fr. 10	500	—.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div.	250	—.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 27.50	250	—.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. div.	100	137.—
Soc. de Reas. ult. div. 10 l. aur	200	—.—
Nație. de Asig. ult. div. 128.35	—	—.—
Societ. de Constr. ult. div.	-	—.—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	—.—
Agio în Bursă	—	0.15
Rubla de hârtie	—	2.70
Banca Nație. a României		
Scompt.	6%	—.—
Avansurĭ pe efecte	7%	—.—
Avansurĭ pe Lingourĭ	7%	—.—

Cursulŭ la bursa de Viena

din 30 Aprilie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4%	102.25
Renta de hârtiă 5%	97.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	113.80
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	105.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.—
Bonurĭ rurale transilvane	105.—
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.90
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	143.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	129.—
Renta de hârtiă austriacă	86.05
Renta de argintŭ austriacă	86.20
Renta de aurŭ austriacă	110.10
Losurĭ din 1860	145.—
Acţiunile băncei austro-ungare	895.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	309.75
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	300.25
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.61
Napoleon-d'orĭ	9.39
Mărcĭ 100 imp. germane	57.85
Londra 10 Livres sterlinge	118.55

☛ **Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria I. Gross, în librăria Niculae Ciurcu și Adolf Albrecht.**

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Rohseidene Bastkleider fl. 10.50 per Robe und bessere Qualitäten.

Ganzseidene bedruckte Foulards fl. 1.20 bis fl. 3.90 per Met. (ca. 450 versch. Dessins) — versendet roben- und stückweise porto- und zollfrei in's Haus das Seiden-fabrik-Depôt **G. Henneberg** (K. u. K. Hoflieferant), **Zürich.** Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Picăturile de stomachŭ MARIAZELLER,

care lucră escelentŭ în contra tuturorŭ bólelorŭ de stomachŭ.

Schutzmarke.

Neîntrecute pentru lipsa de apetitŭ, slăbiciunea stomachului, respirațiunea cu mirosŭ greu, umflare (vênturĭ), răgăélă acră, colică, catarŭ de stomachŭ, acrélă, formarea de pétră și năsipŭ, producerea escesivă de flegmă, gălbinare, greață și vomare, durere de capŭ (décă provine dela stomachŭ), cârcei la stomachŭ, constipațiune séu încuiare, încărcarea stomachului cu mâncărĭ și bĕuturĭ, limbricĭ, suferințe de splină, ficatŭ și de haemorhoide. — Prețulŭ unei sticle **dinprenă cu prescriereade întrebuințare 40 cr., sticla îndoitŭ de mare 70 cr.**

Espediția centrală prin farmacistulŭ

Carl Brady, Kremsier (Moravia.)

Picăturile de stomachŭ Mariazeller nu suntŭ unŭ remediu secretŭ. Părțile conținĕtóre suntŭ arătate în **prescrierea de întrebuințare,** ce se află la fie-care sticlă.

Veritabile se află mai în tóte farmaciile.

Avertismentŭ! Picăturile de stomachŭ Mariazeller se falsifică și se imitéză de multe orĭ. — **Ca semnŭ, că suntŭ veritabile,** servesce învĕlitórea roșiă provĕdută **cu marca de protecțiune de mai susŭ,** și afară de acésta pe fiecare **prescriere de întrebuințare,** ce se află la fiecare sticlă, trebue sĕ fie arătatŭ, că acésta s'a tipăritŭ în tipografia D-lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile se află: **Brașovŭ,** farmacia *Franz Kellemen,* farmacia la „Biserica Albă". farm. *I. Goos;* farm. *Iul. Hornung;* farmacia *Ferdinand Iekelius;* farm. *K. L. Schuster;* farm. *Heinrich G. Obert;* farm. *Ed. Kugler* la „Higiea"; fa m. *G. Ieketius* în Hoszufalu.

Băile Tușnadŭ: farmacia *Alex. Dobay.* **Cohalmŭ:** farm. *Ed. Melas,* farmacia *E. Wolff,* **Feldióră:** (Marienburg), farm. *Wil. Schneider.* **Făgărașŭ:** farm. *v. Bildner,* farm. *Hermann.* **Sz. Szt. György:** farm. *Val. Beteg,* farm *Barabás Fer.* 13,52—6

SCHIMBARE DE LOCAL.

Subscrisulŭ am onóre a încunosciința pe onor. publicŭ, că

Prăvălia mea de haine bărbătescĭ

mĭ-am strămutat'o în **Ulița Vămii No. 11,** în acelașŭ localŭ, unde se afla mai nainte prăvălia croitorescă a lui **A. SCHWARZE & BARTHA** și în urmă prăvălia lui **A. SCHWARZE.**

Mulțămindŭ de încrederea ce mi-s'a datŭ până acum, rogŭ pe onor. publicŭ a mĭ-o da și de aci înainte în noulŭ localŭ. Voiu căuta sĕ esecutŭ punctualŭ și conscienciosŭ cu prețurile cele mai eftine tóte lucrările ce cadŭ în specialitatea croitoriei.

Cu adêncŭ respectŭ

62,3—3 **Zsigmond Aron.**

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fașia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei", precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

56,6—4

EFTINŬ DE MINUNE!

Versandt-Geschäft „zur ungar. Krone".

DAS ERSTE WIENER **Versandt-Geschäft** **„zur ungar. Krone".**

trimete în tóte părțile cu NACHNAME următórele mărfurĭ cualitatea cea mai bună cu unŭ prețŭ câtŭ se póte de scădutŭ.

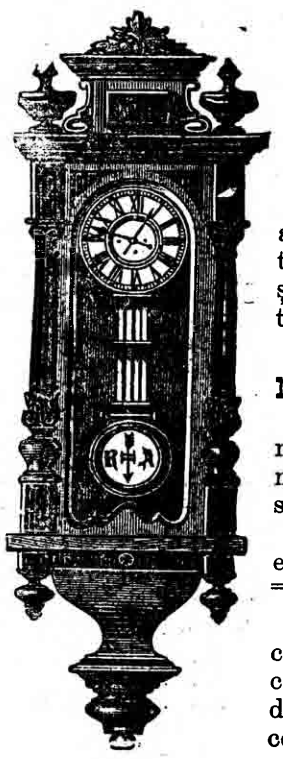

Numai 7 fl. 85 cr.

costă unŭ orologiu cu **PENDULĂ** frumosŭ împodobitŭ.

cu 5 anĭ garanțiă.

Aceste **orológe cu pendulă** suntŭ aședate într'unŭ dulapŭ de nucŭ sculptatŭ ce este de o lungime de 1 Metru și de o lățime de 35 centimetri montatŭ, e provĕdutŭ cu o tablă de sticlă. finŭ poleită și are unŭ

mechanismŭ aprópe in u nabilŭ.

Spirala duplă, secundariulŭ bine regulatŭ, așa că acestŭ orologiu este neîntrecutŭ în mersulŭ sĕu și totodată servesce și ca mobilă frumósă.

Lădița în care se împachetéză este socotită cu prețŭ de 70 cr.

Numai 2 fl. 50 cr.

costă unŭ frumosŭ orologiu de părete cu deșteptătorŭ cu clopotŭ, în prevasŭ de lemnŭ de nucŭ, cu o tablă de cifre ce singură luminéză, merge bine și deștéptă regulatŭ.

Numai 3 fl. 90 cr.

costă unŭ orologiu deșteptătorŭ de bronzŭ, e de aurŭ francesŭ, cu unŭ sunetŭ curatŭ, o podóbă pentru orĭ și cine pentru casă și călĕtoriă cu unŭ mechanismŭ neruinabilŭ.

Numai 4. fl. 50 cr.

costă unŭ césornicŭ de buzunarŭ cylindru de argintŭ-nikel cu mașinăriă regulată și cu învĕlitóre guilochată, frumosŭ provĕdută deasupra cu sticlă netedă.

Numai 5 fl. 25 cr.

costă unŭ césornicŭ remontoir de argint-nikel fără cheiă, este de trasŭ la scăriță, cu arătătorŭ de secunde regulatŭ, sticlă netedă și cu aparatŭ mechanicŭ de arătătorŭ. Mai departe acelașĭ **remontoir de argintŭ veritabilŭ de 13 loțĭ fl. 8.50.**

Tóte cu câte 97 cr.

97 cr. **1 Pălăriă de bărb.** din pîslă móle în tóte colorile.	97 cr. **1 cămașă bărbătescă** din Chiffon finŭ, Creton séu Oxford.	97 cr. **1 pantalonŭ de bărbațĭ** de pănură de casă durabilă.	97 cr. **12 bucățĭ batiste de buzunar** cu bord.
97 cr. **1 cămașă de damă** cu broderie, de Chiffon.	97 cr. **3 părechĭ de ciorapĭ de dame,** calitate bună.	97 cr. **1 pantalon de dame** cu broderie, Chiffon finŭ.	97 cr. **1 pieptăraș** desŭ cu căptușéla părósă
97 cr. **1 pânzătură bună** de masă, albă, Damastorĭ colorată.	97 cr. **1 corsetŭ de nópte** cu broderie, de Chiffon finŭ.	97 cr. **1 pieptarŭ de lână** pentru domnĭ séu dame.	97 cr. **6 ștergare mustra-Carro**
97 cr, **1 cârpă,** completă, mare, gata.	97 cr. **6 servete** albe orĭ colorate Mustră-Damastŭ.	97 cr. **6 cârpe** de vase cenușii vĕrgate.	97 cr. **1 cârpă de mĕtase** lungă de 1 cotŭ diferite colorĭ
97 cr. **1 pipă de spumă de mare cu coperișiu.**	97 cr. **1 covorŭ de patŭ** Stofa-Iute frumosŭ desenatŭ.	97 cr. **1 cârpă de învĕlit** pentru dame, 7/4 mare, căldurósă	97 cr. **1 aparatŭ de focŭ** mechanicŭ, sĕ aprinde de singurŭ.
97 cr. **1 Evantail de damă** ornatŭ cu desemnurĭ și modern.	97 cr. **1 Cigaretă** de spumă de mare.	97 cr. **1 Ciubucŭ** cu țévă de vișin.	97 cr. **1 medalionŭ** fasonŭ nou cu pietri
97 cr. **12 linguri de cafea** argintŭ curat London-Britt.	97 cr. **1 lanțŭ de cés de aurŭ** preparatŭ cu joujou.	97 cr. **1 inel cu Brilant** imitat cu pietri.	97 cr. **6 linguri** de prândŭ de argint London-Britt.
97 cr. **1 Braceletă** bătută cu pietri.	97 cr. **2 fesnice** de argintŭ curat London-Brit	97 cr. **1 castronŭ de supă** argintŭ curat London-Britt.	97 cr. **1 pantalonŭ de lână** (sistemŭ Jäger) de băr bațĭ.
97 cr. **6 părechĭ de batiste** unicolore séu colorate.	97 cr. **3 cuțite de masă** argintŭ London-Brit	97 cr. **6 furculițe** franceze argintŭ London-Britt.	97 cr. **1 cutióră pentru zaharŭ** argintŭ-London-Brit

1 bucată 30 coțĭ pănură de munte fl 5. 50.	**1 bucată 30 coțĭ Chiffon fl 5.50.**	**1/2 duzină cârpe albe de inŭ 90. cr.**
1 bucată 30 coțĭ atlas bunŭ Gradl fl. 6.50	**1 bucată bună colorată de materie pentru patŭ fl. 6.50**	**6 bucățĭ cârpe de in 3 coțĭ lungime 2 coț lărgime fl. 8.50**
1 bucată 30 coțĭ Barchent-albŭ fl. 6-50	**1 duzină de cârpe de buzunar cu margine colorată fl. 2.25**	**1 garnitură Boureut din stofă fină Bouret fl. 10.**
1 garnit. color. de cafea, 1 pânzăt., 6 servete. fl. 2.25.	**1 duzină de ștergare de inŭ fl. 2.50**	**1 restŭ de covorŭ 6 metri 2 fl.**

630 bucățĭ

OGLINDĬ DE PĂRETE

cu pervasurĭ aurite

pompóse și marĭ, din lipsa de spai țiu trebue a fi delăturate câtŭ ma curêndŭ, și de aceea trebue sĕ se vêndă câtŭ timpŭ va dura provisiunea bucata cu prețulŭ fabulosŭ de eftinŭ de

numai fl. 1.90

Aceste oglindĭ minunatŭ de frumóse, carĭ arată luminosŭ și curat, suntŭ cu pervasurĭ pomposŭ aurite și cu arabescurĭ bogatŭ împodobite, cam 55 centimetri de înalte și 40 centimetri late, o podóbă pentru fie-care locuință, pentru aceea sĕ nu întrelase nimenea de a face comanda câtŭ mai curêndŭ. — Lada și embalagiulŭ făcutŭ cu îngrijire se socotesce în prețulŭ costului de numai 50 cr.

fl. 2.50 **Perdele de iută** fine și complete pentru o feréstră.

Invĕlitorĭ de masă și de patŭ

din ripsŭ finŭ, lucrate în colorile cele mai frumóse cu bordure (chenare) în mai multe colorĭ și desenurĭ de florĭ, în adevĕrŭ modele frumóse și cu prețulŭ fabulosŭ de eftinŭ de numai

1 fl. 65 cr.

bucata. Invĕlitorile suntŭ pe marginĭ tivite cu ciucurĭ frumosŭ colorațĭ și la cele 4 colțurĭ atîrna ciucurĭ marĭ de plusŭ.

Numai întêmplare!

Luândŭ în primire dreptŭ plată 1600 bucățĭ

Pantalonĭ bărbătescĭ

elegantĭ, gata, durabilĭ pentru primăvară și vară sunt silitŭ pe câtŭ timpŭ va dura provisiunea a vinde cu bucata séu en-gros cu următórele prețurĭ fabulosŭ de eftine:

1 Cualitate:	2 Cualitate:
Pentru vară **numai fl. 1.90**	Pentru primăvĕră **numai fl. 3.25**

Toțĭ pantalonii suntŭ confecționațĭ după jurnalulŭ celŭ mai non din stofele cele mai bune, elegantĭ ș. modernĭ, în tóte culorile dorite **Asemenea se află și Costume bărbătescĭ** complete în orĭ-ce mărime în 3 diferite calitățĭ, și adecă rocŭ pantalonĭ și giletcă.

1 Cual. imit. de Kammg. p. vară de spălat fl. 5.50.	**2. Cual. costum din stofă de Brünn modernă fl. 7.50.**	**3. Cual. cost. escelente d. stof d Reichenberg fl. 9.50.**

Pardesiurĭ pentru primăvară a fl. 8, 10 și 12 fl.

Dreptŭ mĕsură pentru pantalonĭ este suficientŭ a arăta lungimea dintre cracĭ și grosimea burtei, pentru roc și pardesiu grosimea pieptului și lungimea mânecilorŭ

Mașinĭ de cusut pentru familiă

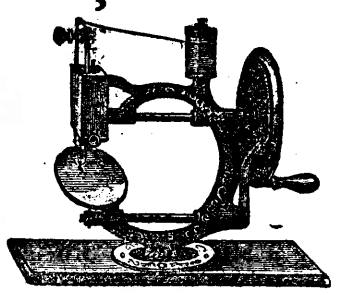

de construcțiunea cea mai nouă costă în locŭ de 15 fl. acum numai

5 fl. 50 cr.

Eu garantezŭ pentru prestațiunea și cusătura frumósă și regulată a acestei mașinĭ de cusutŭ pentru mână. Ea funcționéză iute, frumos cóse orĭ-ce stofă grósă orĭ fină și face împunsăturĭ mai dese, orĭ mai rarĭ, după voință, este construită din materialŭ solidŭ și bunŭ și se vinde dimpreună cu tóte rechisitele necesare.

Numai fl. 3.50

unŭ costumŭ gata de Dame

Din **Materii (stofe)** de **Boston** în mii și mii de desemnurĭ dintre cele mai nouĕ și frumóse întrecêndŭ una pe alta în gingășiă. peste totŭ fantasiă plăcută, séu cu floricele, cu bobițe, séu cu cuburĭ, s'au confecționatŭ costume de Dame pentru sesonulŭ de primăvară și de vară 1889, și pentru a vinde curênd provisiunea cea mare costă numai fl. 3.50 unŭ

Costumŭ pentru țară

gata și complectŭ gingașŭ adjustatŭ, asemănătorŭ desemnului d'aci, costândŭ dintr'o rochiă (póle) suficientŭ de mare și de largă, garnisită cu trei rênduri de plisse, și o taliă (Blusă) potrivită și frumosŭ formată. La comande ajunge a arăta ca mĕsură statura persónei décă este **mare, mijlociă** séu **mică.**

Fiă-care comandă, fiă câtŭ de mică, sĕ se facă cu precisiune și îngrijire. Ce nu'i place cuiva sĕ ia înapoi, sĕ póte schimba, séu se reîntorcŭ paralele. Comandele suntŭ a se adresa la

Versandt-Geschäft „zur ungar. Krone", Wien, 5. Bezirk, Rüdigergasse Nr. 1|12.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.